

พฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
Information Behavior of Undergraduate Students,
Khon Kaen University

ชลภััสส์ วงษ์ประเสริฐ¹

สมาน ลอยฟ้า²

เพ็ญพันธ์ เพชรศรี³

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยขอนแก่นโดยใช้วิธีวิจัยเชิงสำรวจ การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ชั้นปีที่ 2-5 จำนวน 390 คนในปีการศึกษา 2553 โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติบรรยายได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่าส่วนใหญ่อาจารย์เป็นผู้มอบหมายงานให้นักศึกษาประเภทของงานที่นักศึกษาได้รับมอบหมายในรอบปีที่ผ่านมามากกว่าร้อยละ 50 มี 2 ประเภทคือนักศึกษานำเสนอรูปเล่มรายงาน และการนำเสนอด้วยวาจา นักศึกษามีเป้าหมายในการศึกษาค้นคว้าคือต้องการทำงานเสร็จอยู่ในระดับมากที่สุด และต้องการให้ได้คะแนนสูง ส่วนใหญ่ใช้โปรแกรมการค้นหามากที่สุด โดยพิจารณาการสืบค้นข้อมูลบนเว็บไซต์จากความทันสมัยเว็บไซต์ ผู้ให้ข้อมูล

-
- ¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กลุ่มวิชาการจัดการสารสนเทศและการสื่อสาร คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
 - ² รองศาสตราจารย์ ดร. กลุ่มวิชาการจัดการสารสนเทศและการสื่อสาร คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
 - ³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กลุ่มวิชาการจัดการสารสนเทศและการสื่อสาร คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

เว็บไซต์มีความน่าเชื่อถือ การนำเสนอเนื้อหาบนเว็บไซต์มีหลากหลายมุมมอง บทความบนเว็บไซต์ระบุผู้เขียนอย่างชัดเจน บทความบนเว็บไซต์มีบรรณานุกรมประกอบ เว็บไซต์มีลิงค์เชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์อื่นๆ อยู่ในระดับมาก ส่วนวิธีการศึกษาค้นคว้านั้นพบว่า นักศึกษามีการวางแผนไว้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน หลังจากได้รับมอบหมาย มีการกำหนดปัญหาหรือหัวข้อที่สนใจไว้ล่วงหน้า มีการวางโครงร่างการเขียนรายงานก่อน เริ่มต้นการทำรายงานโดยการกำหนดคำค้น มีระบบการจัดการข้อมูลที่ค้นหาได้ระหว่างการศึกษาค้นคว้าและจะหยุดสืบค้นเมื่อมีรายการอ้างอิงครบตามที่อาจารย์สั่งงานอยู่ในระดับมาก และให้บรรณารักษ์ช่วยสืบค้นในระดับน้อย ในด้านการประเมินสารสนเทศที่สืบค้นได้พบว่า นักศึกษาให้ความสำคัญกับผู้เขียนมากกว่าแหล่งข้อมูล ส่วนการให้บุคคลอื่นช่วยประเมินแหล่งข้อมูลนั้นส่วนใหญ่ใช้เพื่อนที่เรียนด้วยกันในระดับมาก แต่ใช้บรรณารักษ์และผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางในระดับน้อย นอกจากนี้ยังพบว่านักศึกษามีปัญหาอยู่ในระดับมากในการทำรายงานตั้งแต่การเริ่มต้นที่ได้รับมอบหมาย ความยากในการเลือกประเด็นในการทำรายงาน การกำหนดขอบเขตเนื้อหาในการทำรายงานว่ามีความกว้างหรือแคบเพียงใด การค้นหาบทความจากฐานข้อมูลวิจัยในเว็บไซต์ของห้องสมุด การสืบค้นสารสนเทศส่วนใหญ่ได้สารสนเทศที่ไม่ตรงกับความต้องการ ประเมินว่าแหล่งสารสนเทศใดน่าเชื่อถือและไม่สามารถประเมินได้ว่ารายงานที่ทำสำเร็จแล้วดีเพียงใด

คำสำคัญ: พฤติกรรมสารสนเทศ ความต้องการสารสนเทศ การแสวงหาสารสนเทศ การใช้สารสนเทศ นักศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Abstract

This research aimed to study the information behavior of undergraduate students of Khon Kaen University using a survey research. The questionnaires were used to collect data from a sample of 390 Khon Kaen University students (Second, third, fourth and fifth- year students) in the academic year 2010, selected by stratified random sampling. The data

were analyzed using descriptive statistics, including percentage, mean and standard deviation.

The results showed that most teachers assigned work to students. More than 50 percent of works which students have been assigned have had two types: Written reports, and oral presentations. The aim of students in the study was required to complete work at the highest level, and they wanted to get a high score. Most students used the program for searching at the highest level. They searched for data on the website, the reliability of website informants, the article on the website identified the author clearly and accompanied by a bibliography, the reliability of the website, the website contained links to other websites. For study methods, the students have planned to study as guidelines for implementation after the assignment by specifying problems or topics of interest in advance. Students would write an outline before starting to report by setting up search terms, they could search for information between the study, and stop searching when having complete references according to the assignment of the teacher at a high level. For information retrieval and evaluation, Students focused on the author more than data resources. Providing other person to help evaluating resources by using friends at a high level but they used librarians and specialists at a low level. It was also found that students had problems in making the report from the beginning of the assignment, the difficulty in selecting the issues, specify the scope of the content whether there was a wide or a narrow one, searching articles from the research database in library website, searching information did not usually receive the information they needed, there was no evaluation about the reliability of information sources, and the finished report was not evaluated whether it was good or not.

Keywords: Information behavior, Information need, Information seeking, Information use, Student, Khonkaen University.

บทนำ

ประเทศไทยก้าวเข้าสู่สังคมสารสนเทศและกำลังก้าวเข้าสู่สังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ ทักษะพื้นฐานที่จำเป็นของบุคคลในสังคมดังกล่าวก็คือการรู้สารสนเทศ (Information Literacy) การรู้เท่าทันเทคโนโลยี (Technology Literacy) การรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy) ประชาชนไม่ว่าจะอยู่ในภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรมและอื่นๆ จำเป็นต้องพัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลที่มีความรู้เท่าทัน ดังนั้นบุคคลในสังคมสารสนเทศและความรู้ ต้องปรับตัวให้เหมาะสมกับสังคมและสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปกล่าวคือต้องเป็นบุคคลที่รู้จักการแสวงหาสารสนเทศ และการเรียนรู้ตลอดเวลา รู้จักใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและสารสนเทศในรูปแบบต่างๆ เป็นเครื่องมือการเรียนรู้และเป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิต อาจจะถูกกล่าวได้ว่าการเรียนรู้ในสังคมสารสนเทศ เป็นกระบวนการพัฒนาคนให้มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์และการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (อมรวิรัช นาคทรพรพ. 2540) ในการดำรงชีวิตพื้นฐานตามการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่มีความก้าวหน้ามากขึ้นไป Nelson (1999) ประมาณว่าสารสนเทศจะเพิ่มขึ้นประมาณยี่สิบล้านคำต่อวัน Wurman (1989) ได้เขียนไว้ในหนังสือ Information Anxiety ว่าสารสนเทศที่พิมพ์ในหนังสือพิมพ์ New York Times แต่ละวันมีเป็นจำนวนมากกว่าสิ่งที่คนอังกฤษในศตวรรษที่ 17 รับรู้มาตลอดชีวิต ในแต่ละวันโลกของเรามีการจัดพิมพ์หนังสือต่างๆ ประมาณ 1,000 ชื่อเรื่อง ในสหรัฐอเมริกามีวารสารและนิตยสารต่างๆ กว่า 9,600 ชื่อเรื่อง และสารสนเทศที่มีการตีพิมพ์จะเพิ่มขึ้นอีก 1 เท่าตัวในทุกๆ 8 ปี ความจริงดังกล่าวสะท้อนสภาพปัญหาของมนุษย์ทุกคนบนโลกที่มีสารสนเทศท่วมท้น (information explosion) ทำให้ได้สารสนเทศที่เกิดความต้องการ (information pollution) โดยเฉพาะการก้าวเข้าสู่สังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ สารสนเทศและความรู้เป็นปัจจัยขับเคลื่อนสังคมเป็นสังคมที่อยู่เหนือขอบเขตของการเมือง เศรษฐกิจและสังคมทั้งหมด ธรรมชาติของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและการเชื่อมโลกเข้าเป็นหมู่บ้านเดียวกัน (Global village) ทำให้การดำรงชีวิตของมนุษย์บนโลกทุกวันนี้เป็นไปด้วยความยากลำบาก ปัญหาต่างๆ มีความสลับซับซ้อนมากกว่าสมัยก่อนมากมายนัก เพราะโลกทุกวันนี้เต็มไปด้วยความไม่แน่นอน มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและรุนแรงอย่างคาดไม่ถึงหรือ

คาดเดาได้ยาก มีการเปลี่ยนแปลงเคลื่อนไหวตลอดเวลาผู้ที่ยึดมั่นกับกฎเกณฑ์เดิมๆ และไม่พร้อมที่จะปรับเปลี่ยนตามสภาวะแวดล้อมย่อมกลายเป็นผู้ล้าหลัง (สมพล เกียรติบุญญา. 2553) ในช่วงที่โลกเปลี่ยนผ่านจากสังคมอุตสาหกรรมสู่สังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ เราเคยเชื่อว่า เราอยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีความชัดเจนแน่นอน ทุกอย่างรอบตัวเราเต็มไปด้วยความรู้ที่เราแสวงหาได้ ผู้ที่มีความสามารถในการเข้าถึงความรู้จะเป็นผู้ที่สามารถตัดดวงผลประโยชน์ให้กับตนเองได้มากที่สุด ความรู้จึงนำมาสู่อำนาจและความมั่นคงที่มากขึ้น แต่ในความเป็นจริงแล้วโลกมิได้เป็นเช่นนั้น โลกที่เปลี่ยนแปลงเลื่อนไหล เป็นโลกที่มีปฏิสัมพันธ์แบบย้อนกลับ เข้มข้นและซับซ้อน ทำให้เราอยู่ในโลกที่เต็มไปด้วยความไม่รู้และความไม่แน่นอน (สุวิทย์ เมษินทรีย์. 2553) ดังนั้นบุคคลในยุคนี้จึงต้องมีความสามารถในการปรับตัวให้สอดคล้องสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

การรู้สารสนเทศ (Information Literacy) เป็นแนวคิดสากลและเป็นสมรรถนะหลักของบุคคลในศตวรรษที่ 21 การรู้สารสนเทศมีความสำคัญทั้งต่อการดำรงชีวิตและการศึกษาทั้งในระดับพื้นฐานและระดับสูง ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัยและการศึกษาตลอดชีวิต โดยประเทศต่างๆ ที่พัฒนาแล้วต่างให้ความสำคัญและถือเป็นนโยบายระดับชาติ โดยเฉพาะสหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย สิงคโปร์ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2553) ดังนั้นบุคคลในยุคนี้จำเป็นต้องเป็นผู้รู้สารสนเทศ คือผู้ที่เรียนรู้ว่าจะทำอย่างไร จึงจะเกิดการเรียนรู้ โดยตระหนักว่าพวกเขาจะจัดการความรู้ได้อย่างไร จะแสวงหาสารสนเทศได้โดยวิธีใดและจะอย่างไรจึงใช้สารสนเทศเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ (สมาน ลอยฟ้า. 2545) ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทุกคนเป็นความสามารถที่จะเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการ จึงจำเป็นต้องมีทักษะในการแสวงหา กลั่นกรอง วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมิน และสามารถใช้สารสนเทศอันเป็นทักษะที่มีความสำคัญของการพัฒนามนุษย์อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เป้าหมายของการรู้สารสนเทศ เป็นการสร้างบุคคลให้เป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 มีแนวทางการพัฒนาเพื่อให้เป็นไปตามพันธกิจในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพพร้อมคุณธรรม

และรอบรู้อย่างเท่าทัน โดยมุ่งสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ส่งเสริมให้จัดการเรียนรู้ในหลากหลายรูปแบบ และปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้ออำนวยกับการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องให้กับคนทุกช่วงวัย ให้ตระหนักถึงประโยชน์และความสำคัญของการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่นำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิตและความสามารถในการดำรงชีวิตได้อย่างรู้เท่าทัน

สารสนเทศถือเป็นเครื่องมือมาตรฐานที่จะสนับสนุนการเรียนรู้ของมนุษย์ (Ingwerson and jarvelin, 2005) ดังนั้นประเทศที่กำลังพัฒนา พยายามทำทุกวิถีทางที่จะปลูกฝังวัฒนธรรมสารสนเทศให้เกิดขึ้นกับประชาชนซึ่งสอดคล้องกับ Davenport & Prusak (1997) ที่เห็นว่าวัฒนธรรมสารสนเทศเป็นรูปแบบพฤติกรรมกรรมและทัศนคติที่แสดงออกของประชาชนที่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศ และเป็นขั้นตอนสำคัญในการพัฒนาสังคมสู่สังคมสารสนเทศ วัฒนธรรมสารสนเทศจะสัมพันธ์กับพฤติกรรมสารสนเทศและการรู้สารสนเทศ (Gendina, 2004) ซึ่งวัฒนธรรมสารสนเทศถือเป็นผลรวมของพฤติกรรมสารสนเทศ ซึ่งเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญและจำเป็นต่อการดำรงชีวิตในสังคมสารสนเทศ เพื่อตอบสนองความต้องการสารสนเทศในระดับบุคคล องค์กร และประเทศชาติ (Todd, 2003)

สำหรับการเปลี่ยนผ่านเข้าสู่การเป็นสังคมแห่งสารสนเทศและความรู้ การพัฒนาบัณฑิตให้มีลักษณะที่พึงประสงค์จำเป็นต้องให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในการกระบวนการศึกษา วิเคราะห์ โดยเน้นการวิเคราะห์ความต้องการสารสนเทศของตนเอง รู้จักแหล่งและวิธีการเข้าถึงสารสนเทศ รู้จักวิเคราะห์สังเคราะห์สารสนเทศ เพื่อจะนำมาแก้ปัญหาของตนเองได้อย่างถูกต้อง โดยเฉพาะการฝึกทักษะการแสวงหาความรู้ (ไพฑูริย์ สินลาร์ตน์ และคณะ, 2549) การรู้สารสนเทศเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ซึ่งนักศึกษาต้องเรียนรู้ทั้งเรื่องของแหล่งสารสนเทศและรูปแบบของสารสนเทศ เพื่อสร้างให้นักศึกษาเป็นผู้รู้สารสนเทศให้ได้ บุคคลนั้นจำเป็นต้องรู้ว่าทำไม เมื่อใด และวิธีการใช้งานทั้งหมดของเครื่องมือและคิดวิเคราะห์ เกี่ยวกับการใช้สารสนเทศ (Kubey, Robert. 2004) ซึ่ง Campbell (2004) เห็นว่า การรู้สารสนเทศเป็นทักษะหนึ่งของชุดทักษะที่นักศึกษาจะต้องมีเพื่อที่จะช่วยให้เขาเป็นบุคคลที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากขึ้นในอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่งสารสนเทศนับเป็นปัจจัยพื้นฐานในการพัฒนาความรู้ความ

เชี่ยวชาญทางวิชาการและเป็นปัจจัยสำคัญของการเรียนการสอน การค้นคว้าวิจัย ของนักเรียน นักศึกษา ครูอาจารย์ นักวิชาการ และนักวิจัย บทบาทของสารสนเทศ ที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นสิ่งสำคัญในกิจกรรมการวิจัยของผู้สำเร็จการศึกษา และเชื่อว่านักศึกษาจะมีความเข้าใจที่ดีขึ้นในเรื่องความต้องการสารสนเทศ และพฤติกรรมสารสนเทศซึ่งเป็นทักษะพื้นฐานของบัณฑิต โดยเฉพาะในกิจกรรมการ วิจัยก่อนที่จะสำเร็จการศึกษาเพราะเป็นความสามารถที่สำคัญซึ่งผู้สำเร็จการ ศึกษาจะต้องมีความสามารถกำหนดแหล่งสารสนเทศ และการแสวงหาสารสนเทศ ที่สามารถเพื่อตอบสนองความต้องการของสารสนเทศ การแสวงหาสารสนเทศ ยังเป็นส่วนสำคัญของกระบวนการเรียนรู้ (Thani, Ramnah Abd. and Hashim, Laili. 2011) ปฏิสัมพันธ์ระหว่างการแสวงหาและการใช้สารสนเทศเป็นพื้นฐาน ของการเรียนรู้ของนักศึกษา ซึ่งถือว่ากระบวนการเรียนรู้ของนักศึกษามีลักษณะ เช่นเดียวกับพฤติกรรมสารสนเทศในการทำความเข้าใจกิจกรรมทางสารสนเทศ และการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องในบริบทและสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ (Parker, Nicola. 2001) ดังนั้นการเตรียมนักศึกษาให้เป็นผู้ใช้สารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ ในทุกบริบท สามารถใช้แหล่งสารสนเทศทุกแหล่งที่มีอยู่ในปัจจุบัน และมีความ สามารถในการวิเคราะห์ความต้องการสารสนเทศของตนเอง ความสามารถในการ ค้นห รวบรวมและเลือกสรรสารสนเทศที่ต้องการและใช้สารสนเทศเพื่อแก้ปัญหา ต่างๆ ได้ จึงเป็นเป้าหมายสำคัญประการหนึ่งของการศึกษาระดับอุดมศึกษา

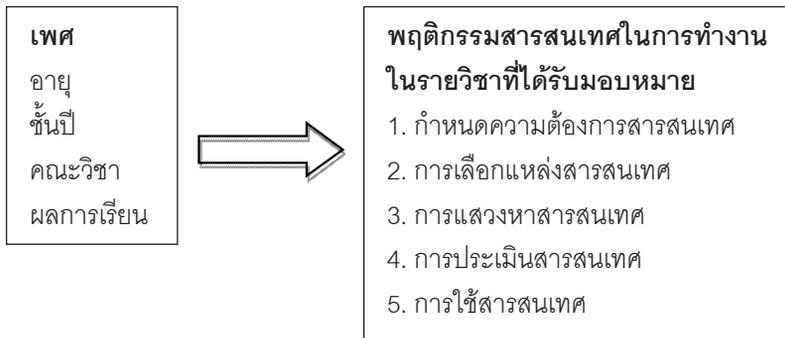
มหาวิทยาลัยต่างๆ จึงกำหนดให้มีการเรียนการสอนในรายวิชาการรู้ สารสนเทศ โดยมหาวิทยาลัยขอนแก่นตระหนักถึงความสำคัญของการรู้ สารสนเทศ จึงกำหนดเป็นรายวิชาพื้นฐาน ปรับรายวิชาห้องสมุดและวิธีค้นคว้า มาเป็นวิชา 412102 การรู้สารสนเทศเป็นแห่งแรกในประเทศไทยในปี พ.ศ. 2547 เป็นเวลากว่า 7-8 ปีมาแล้ว ดังนั้นเพื่อประเมินความสำเร็จของการศึกษา ในรายวิชาการรู้สารสนเทศ นักศึกษาไม่สามารถมีทักษะสารสนเทศได้เพียงชั่วข้าม คืบเช่นเดียวกับทักษะการพูดและการเขียน ทักษะความสามารถของนักศึกษาจะดี ขึ้นต้องใช้เวลาในการพัฒนา (Kubey, Robert. 2004). ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงสนใจ ที่จะศึกษาพฤติกรรมสารสนเทศเป็นการศึกษาเพื่อทำความเข้าใจวิธีการต่างๆ ของ นักศึกษาที่มีปฏิสัมพันธ์กับสารสนเทศ พฤติกรรมสารสนเทศจึงเป็นการแสดงออก

ถึงความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการ การแสวงหาและการใช้สารสนเทศของบุคคล (Wilson, 2000) การทำความเข้าใจถึงพฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษาจะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยขอนแก่น เพื่อสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์และสอดคล้องกับการพัฒนาทักษะสำคัญของบุคคลในศตวรรษที่ 21 และใช้ในการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนในรายวิชาพื้นฐาน 412102 การรู้สารสนเทศ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาพฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยขอนแก่น

กรอบของการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คณะผู้วิจัยต้องการทำความเข้าใจกับพฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษาว่าหลังจากการเรียนรายวิชาการรู้สารสนเทศ นักศึกษามีพฤติกรรมสารสนเทศอย่างไรในการทำงานในรายวิชาที่ได้รับมอบหมาย เช่น รายงาน โครงการ และกิจกรรมต่างๆ นั้น นักศึกษามีแนวทางและวิธีการการศึกษาค้นคว้า ตั้งแต่การกำหนดเป้าหมาย การใช้แหล่งสารสนเทศ การแสวงหาสารสนเทศ การประเมินสารสนเทศ การใช้สารสนเทศและปัญหาและอุปสรรคในกระบวนการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษาโดยพฤติกรรมสารสนเทศมีรายละเอียดเป็นกรอบการวิจัยในการศึกษาดังนี้

1) การวิเคราะห์ความต้องการ เมื่อบุคคลตระหนักถึงความต้องการสารสนเทศของตนแล้ว Kuhithau (1993) เห็นว่าบุคคลควรจะดำเนินการโดยกำหนดขอบเขตความต้องการ และเลือกคำค้นอย่างกว้างๆ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าบุคคลนั้นๆ มีความพร้อมในการค้นหาสารสนเทศ ซึ่งผู้ที่มีความสามารถดังนี้ต้องเป็นบุคคลที่มีประสบการณ์ในการค้นหาสารสนเทศมาก่อน และสร้างกรอบแนวคิดของเรื่องที่ต้องการจะสืบค้น บุคคลอาจเลือกใช้การแสวงหาสารสนเทศหลายวิธีร่วมกัน อาทิ การใช้สารสนเทศในรูปแบบต่างๆ กัน ในขั้นตอนนี้อาจรวมทั้งการตัดสินใจที่จะใช้ทรัพยากรสารสนเทศรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งซึ่งอยู่กับสภาพแวดล้อมทางสารสนเทศในสถานการณ์นั้นๆ

2) การเลือกแหล่งสารสนเทศและวิธีการค้นหา เป็นขั้นตอนที่นักศึกษาสำรวจหาแหล่งสารสนเทศที่มีความสัมพันธ์กับเรื่องของตนเองต้องการ ในขั้นตอนนี้จึงนับว่าเป็นขั้นตอนที่ยากสำหรับบุคคลที่ต้องการสารสนเทศ เพราะบุคคลทั่วไปจะไม่ทราบว่าแหล่งสารสนเทศเฉพาะทางที่สัมพันธ์กับความต้องการใช้สารสนเทศของตนเอง และแหล่งสารสนเทศมีจำนวนมากศาล จะมีเฉพาะนักสารสนเทศที่มีความเชี่ยวชาญและทราบถึงแหล่งสารสนเทศในสาขาต่างๆ และเป็นตัวกลางระหว่างสารสนเทศกับผู้ใช้

3) การแสวงหาสารสนเทศ ขั้นตอนนี้ได้แก่ผู้ใช้กำหนดคำค้น (Search term) เพื่อสืบค้นจากระบบสารสนเทศที่เลือกไว้ ซึ่งอาจจะเป็นฐานข้อมูลในห้องสมุด การค้นคืนหาจากเว็บไซต์ต่างๆ การใช้ search engine ซึ่งขึ้นอยู่กับประสบการณ์ในการสืบค้นสารสนเทศของแต่ละบุคคล

4) การประเมิน เมื่อผู้ใช้สารสนเทศสืบค้นสารสนเทศได้แล้วก็ต้องประเมินสารสนเทศที่ได้ว่ามีความน่าเชื่อถือเพียงใด หรือประเมินว่าสารสนเทศที่ได้มีความครบถ้วนหรือไม่ การประเมินสารสนเทศ” เป็นการตรวจสอบสารสนเทศที่ได้มาว่าตรงกับความต้องการหรือไม่ เนื้อหาสาระสอดคล้องกับความต้องการหรือไม่เพียงใด หลังจากเสร็จสิ้นกระบวนการแสวงหาสารสนเทศแล้ว

5) การใช้สารสนเทศ เป็นการนำเสนอสารสนเทศในรูปแบบต่างๆ เมื่อผู้ใช้ได้ยุติการค้นหาอย่างสมบูรณ์แล้วจะนำสารสนเทศที่ค้นหาได้ไปแก้ไข หรือทำความเข้าใจปัญหา หรือไปเรียบเรียง วิเคราะห์ สังเคราะห์เพื่อนำเสนอตามความต้องการของตนหรือนำสารสนเทศที่ได้ไปช่วยในการตัดสินใจ

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยขอนแก่น เฉพาะชั้นปีที่ 2-5 ปีการศึกษา 2553 ที่ผ่านการเรียนรายวิชา 412102 การรู้สารสนเทศ ซึ่งมีจำนวน 18,569 คน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie ; Mogan. 1970: 606-610) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 390 คน การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ โดยสุ่มตามคณะและตามชั้นปีและใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้รับแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนจำนวนทั้งสิ้น 385 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.72 เฉพาะนักศึกษาที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 2-5 ในปีการศึกษา 2553 เครื่องมือในการวิจัยโดยใช้แบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เพื่อศึกษาพฤติกรรมสารสนเทศในการค้นคว้าเพื่อทำงานที่ได้รับมอบหมาย

คณะผู้วิจัยจึงทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยคณาจารย์สาขาการจัดการสารสนเทศและการสื่อสาร คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์และปรับแก้ไขตามข้อเสนอเพื่อให้ได้แบบสอบถามที่วัดตรงกัน การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการจัดเตรียมทีม โดยมีหัวหน้าทีมรับผิดชอบการเก็บรวบรวมข้อมูลในแต่ละคณะ โดยหัวหน้าทีมจะอบรมทีมเก็บข้อมูล เพื่อให้เข้าใจวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยคณะผู้วิจัยจะทบทวนและประชุมกับทีมเก็บรวมข้อมูลเสมอ เพื่อรับรู้และแก้ปัญหาได้อย่างทันทั่วทั้งที่โดยให้ทีมวิจัยส่งแบบสอบถามไปยังคณะต่างๆ และได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2554 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ (The Statistical Package for the Social Sciences) หรือ SPSS++ สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมศาสตร์สำหรับข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยใช้สถิติบรรยายได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. **ความต้องการสารสนเทศ** ผลการวิจัยพบว่าส่วนใหญ่อาจารย์เป็นผู้มอบหมายให้นักศึกษาทำรายงาน และประเภทของงานที่นักศึกษาได้รับมอบหมายในรอบปีที่ผ่านมามากกว่าร้อยละ 50 มี 2 ประเภทคือ 1) นักศึกษานำเสนอผลงานในชั้นเรียนประกอบรายงาน และ 2) การนำเสนอด้วยวาจา นักศึกษามีเป้าหมายในการศึกษาค้นคว้าคือต้องการทำงานเสร็จอยู่ในระดับมากที่สุดไม่ได้มุ่งเน้นให้เกิดความรู้หรือกระบวนการเรียนรู้ ต้องการให้ได้คะแนนดี

2. **การเลือกแหล่งสารสนเทศและการสืบค้นสารสนเทศ** ส่วนใหญ่ใช้แหล่งสารสนเทศทุกประเภท แต่นิยมสืบค้นผ่านอินเทอร์เน็ต โดยใช้โปรแกรมการค้นหามากที่สุด ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การใช้ทรัพยากรในการศึกษาค้นคว้าเพื่อจัดทำรายงาน

ทรัพยากรในการศึกษาค้นคว้าเพื่อจัดทำรายงาน	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. เอกสารประกอบการสอนรายวิชา	4.01	0.94	มาก
2. บล็อก (Blog)	2.52	1.11	น้อย
3. โปรแกรมค้นหา	4.41	0.88	มากที่สุด
4. วิกิพีเดีย (Wikipedia)	3.53	0.97	มาก
5. เว็บไซต์ของหน่วยงานราชการ	3.30	1.01	ปานกลาง
6. ฐานข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของห้องสมุด	2.99	1.17	ปานกลาง
7. บรรณารักษ์	2.51	1.03	น้อย
8. หนังสือในห้องสมุด	3.67	0.93	มาก
9. อาจารย์ผู้สอน	3.42	0.86	มาก
10. เพื่อนที่เรียนด้วยกัน	3.77	0.90	มาก
11. ข้อมูลที่รวบรวมไว้เอง	3.08	1.01	ปานกลาง

2.1 นักศึกษาเลือกเว็บไซต์โดยพิจารณาจากความทันสมัยเว็บไซต์นั้น ผู้ให้ข้อมูลเว็บไซต์มีความน่าเชื่อถือ การนำเสนอเนื้อหาบนเว็บไซต์มีหลากหลายมุมมอง บทความบนเว็บไซต์ระบุผู้เขียนอย่างชัดเจน บทความบนเว็บไซต์มีบรรณานุกรมประกอบ ความน่าเชื่อถือของเว็บไซต์ เว็บไซต์มีลิงค์เชื่อมโยงไป

ยังเว็บไซต์อื่นๆ และมีแผนผังคำอธิบายและมีข้อมูลประกอบอยู่ในระดับมาก ดังแสดงในตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ปัจจัยที่นักศึกษาพิจารณาในการสืบค้นข้อมูลบนเว็บไซต์

ปัจจัยที่นักศึกษาพิจารณาในการสืบค้นข้อมูลบนเว็บไซต์	\bar{X}	S.D	แปลความ
1. เว็บไซต์นั้นทันสมัยเพียงใด	3.86	0.89	มาก
2. ผู้ให้ข้อมูลเว็บไซต์มีความน่าเชื่อถือ	3.74	0.99	มาก
3. การนำเสนอเนื้อหาบนเว็บไซต์มีหลากหลายมุมมอง	3.67	0.94	มาก
4. บทความบนเว็บไซต์ระบุผู้เขียนอย่างชัดเจน	3.45	0.98	มาก
5. ความน่าเชื่อถือของเว็บไซต์	3.50	1.04	มาก
6. เว็บไซต์มีลิงค์เชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์อื่นๆ	3.50	0.97	มาก
7. บทความบนเว็บไซต์มีบรรณานุกรมประกอบ	3.52	1.00	มาก
8. มีแผนผังคำอธิบายและมีข้อมูลประกอบ	3.46	0.89	มาก
9. บรรณารักษ์แนะนำเว็บไซต์นั้นๆ	2.79	1.01	ปานกลาง
10. นักศึกษาเคยได้ทราบชื่อเว็บไซต์นั้นๆ มาก่อน	3.31	0.99	ปานกลาง
11. นักศึกษาเคยใช้เว็บไซต์นั้นๆ มาก่อน	3.40	0.99	ปานกลาง
12. มีผู้รับผิดชอบเว็บไซต์อย่างชัดเจน	3.20	1.12	ปานกลาง

2.2 นักศึกษาใช้วิธีการศึกษาค้นคว้าโดยมีการวางแผนการค้นคว้าไว้เป็นแนวทางในการดำเนินงานหลังจากได้รับมอบหมาย มีการกำหนดปัญหาหรือหัวข้อที่สนใจแต่เนิ่นๆ มีการวางโครงร่างการเขียนรายงานก่อน เริ่มต้นการทำรายงานโดยการกำหนดคำค้น (Search terms) มีระบบการจัดการข้อมูลที่ค้นหาได้ระหว่างการศึกษาค้นคว้าและจะหยุดสืบค้นเมื่อมีรายการอ้างอิงครบตามที่อาจารย์สั่งงานอยู่ในระดับมากและใช้บรรณารักษ์ในระดับน้อย

3. การประเมินสารสนเทศ ที่สืบค้นได้ นักศึกษาให้ความสำคัญได้แก่

3.1 นักศึกษาพิจารณาจากแหล่งบุคคลมากกว่าแหล่งข้อมูล โดยพิจารณาจากผู้เขียนที่มีความน่าเชื่อถือ นำเสนอเนื้อหาหลากหลายมุมมอง ผู้เขียนมีการอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูลและผู้เขียนนำเสนอแผนผังและมีข้อมูลสำคัญประกอบ

ส่วนแหล่งข้อมูลจะพิจารณาจากความทันสมัยของแหล่งข้อมูลและแหล่งข้อมูลนั้น มีบรรณานุกรมหรือรายการอ้างอิงที่ชัดเจนอยู่ในระดับมาก ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 หลักการที่ใช้ในการประเมินสารสนเทศ

หลักการในที่ใช้ในการประเมินสารสนเทศ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. แหล่งข้อมูลมีความทันสมัย	3.68	0.85	มาก
2. แหล่งข้อมูลนั้นมีบรรณานุกรมหรือรายการอ้างอิงที่ชัดเจน	3.74	1.04	มาก
3. บรรณารักษ์แนะนำการใช้แหล่งข้อมูลนั้นๆ	2.92	1.10	ปานกลาง
4. นักศึกษาทราบแหล่งข้อมูลนั้นๆมาก่อน	3.22	0.90	ปานกลาง
5. นักศึกษาเคยใช้แหล่งข้อมูลนั้นๆมาก่อน	3.30	0.90	ปานกลาง
6. สำนักพิมพ์มีความเชี่ยวชาญในการจัดพิมพ์ในสาขาวิชานั้นๆ	3.29	1.10	ปานกลาง
7. ผู้เขียนมีความน่าเชื่อถือ	3.66	0.92	มาก
8. ผู้เขียนนำเสนอเนื้อหาหลากหลายมุมมอง	3.52	0.97	มาก
9. ผู้เขียนได้อ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูล	3.41	0.93	มาก
10. ผู้เขียนนำเสนอแผนผังและมีข้อมูลสำคัญประกอบ	3.47	0.94	มาก

3.2 แหล่งข้อมูลนั้นมีบรรณานุกรมหรือรายการอ้างอิงที่ชัดเจน อยู่ในระดับมาก ส่วนการให้บุคคลอื่นช่วยประเมินแหล่งข้อมูลส่วนใหญ่ใช้เพื่อนที่เรียนด้วยกันในระดับมาก โดยใช้บรรณารักษ์และผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางในระดับน้อย ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การให้บุคคลอื่นช่วยประเมินแหล่งข้อมูล

การให้บุคคลอื่นช่วยประเมินแหล่งข้อมูล	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. อาจารย์ผู้สอน	3.36	1.10	ปานกลาง
2. บรรณารักษ์	2.56	1.11	น้อย
3. เพื่อนที่เรียนด้วยกัน	3.59	1.03	มาก
4. บุคคลในครอบครัว	3.07	1.10	ปานกลาง
5. ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง	2.60	1.18	น้อย

4. **การใช้สารสนเทศ** ผลการวิจัยพบว่าขั้นตอนในกระบวนการค้นคว้าและการทำรายงานมีปัญหาในการเริ่มทำรายงานที่ได้รับมอบหมาย ความยากในการเลือกประเด็นในการทำรายงาน การกำหนดขอบเขตเนื้อหาในการทำรายงานว่ามีความกว้างหรือแคบเพียงใด การค้นหาบทความจากฐานข้อมูลวิจัยในเว็บห้องสมุด การสืบค้นสารสนเทศส่วนใหญ่ได้สารสนเทศที่ไม่ตรงกับความต้องการ การประเมินว่าแหล่งสารสนเทศใดน่าเชื่อถือและไม่สามารถประเมินได้ว่างานที่ทำรายงานเสร็จงานสำเร็จแล้วดีเพียงใดอยู่ในระดับมาก

5. **เมื่อจำแนกตามเพศ** ผลการวิจัยพบว่าเพศชายนั้นเป้าหมายในการศึกษาค้นคว้าโดยต้องการได้คะแนนดี ต้องการสอบผ่านวิชานั้นๆ เพศชายและหญิงมีความคิดเห็นเหมือนกันคือต้องการทำงานเสร็จ โดยมีรายการอ้างอิงครบถ้วนและได้นำเสนอมุมมองของตนในรายงาน นอกจากนี้ยังได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ เหมือนกัน แต่เพศหญิงยังมีเป้าหมายที่ต้องการทำให้พ่อแม่ประทับใจที่ได้คะแนนดีอยู่ในระดับมาก ทั้งเพศชายและหญิงมีความเห็นเหมือนกันในการศึกษาค้นคว้าได้แก่การใช้โปรแกรมค้นหาในระดับมากที่สุด และใช้บล็อกและบรรณารักษ์อยู่ในระดับน้อย ทั้งเพศชายและเพศหญิงพิจารณาปัจจัยในการสืบค้นข้อมูลบนเว็บไซต์ได้แก่ความทันสมัยเว็บไซต์นั้นโดยพิจารณาจากผู้ใช้ข้อมูลมีน่าเชื่อถือ การนำเสนอเนื้อหาของบนเว็บไซต์มีหลากหลายมุมมอง บทความบนเว็บไซต์ระบุผู้เขียนอย่างชัดเจน มีบรรณานุกรมประกอบ มีความน่าเชื่อถือ มีลิงค์เชื่อมโยงไปเว็บไซต์อื่นๆ มีแผนผัง คำอธิบายและมีข้อมูลประกอบ ส่วนเพศหญิงยังให้ความสำคัญกับการเคยใช้เว็บไซต์นั้นมาก่อนอยู่ในระดับมาก ทั้งเพศชายและเพศหญิงมีวิธีการศึกษาค้นคว้าคล้ายๆกัน โดยมีการวางแผนการค้นคว้าทั้งหมดไว้เป็นแนวทางในการดำเนินงานหลังจากได้รับมอบหมาย มีการกำหนดปัญหาหรือหัวข้อที่สนใจแต่เนิ่นๆ มีการวางโครงร่างการเขียนรายงานก่อน เริ่มต้นการทำรายงานโดยการกำหนดคำค้น (Search terms) ก่อนเสมอและมีระบบการจัดการข้อมูลที่ค้นหาได้ระหว่างการศึกษาค้นคว้าเหมือนกัน แต่เพศหญิงพยายามสืบค้นหาข้อมูลสักครั้งสองครั้งแล้วไม่พบอะไรก็เปลี่ยนหัวข้อใหม่ เพศชายและเพศหญิงให้ความสำคัญกับผู้เขียนมากกว่าแหล่งข้อมูล โดยมีความเห็นเหมือนกันในเรื่องแหล่งข้อมูลห้องสมุดทันสมัย แหล่งข้อมูลนั้นมีบรรณานุกรมหรือรายการอ้างอิง

ที่ชัดเจน ผู้เขียนมีความน่าเชื่อถือ นำเสนอเนื้อหาหลากหลายมุมมองเหมือนกัน แต่เพศชายให้ความสำคัญกับผู้เขียนได้อ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูล ส่วนเพศหญิงให้ความสำคัญกับผู้เขียนมีแผนผังและมีข้อมูลสำคัญประกอบ ทั้งเพศชายและเพศหญิงให้เพื่อนที่เรียนด้วยกันประเมินอยู่ในระดับมาก แต่เพศชายให้บรรณารักษ์และผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางช่วยประเมินในระดับน้อย สภาพปัญหาในกระบวนการค้นคว้าทั้งหมดในการทำรายงานพบว่าทั้งเพศชายและเพศหญิงเห็นเหมือนกันในเรื่องความยากในการเลือกประเด็นในการทำรายงาน การกำหนดขอบเขตเนื้อหาในการทำรายงานว่ามีความกว้างหรือแคบเพียงใด ส่วนเพศชายจะมีปัญหาในเรื่องการค้นหาค้นหาบทความจากฐานข้อมูลวิจัยในเว็บห้องสมุด และไม่สามารถประเมินได้ว่างานที่ทำรายงานเสร็จงานสำเร็จแล้วดีเพียงใด ส่วนเพศหญิงจะมีปัญหาในเรื่องการสืบค้นสารสนเทศส่วนใหญ่ได้สารสนเทศที่ไม่ตรงกับความต้องการ การประเมินว่าแหล่งสารสนเทศใดน่าเชื่อถือและการใช้แหล่งสารสนเทศที่ค้นหาได้ในบางกรณีถือเป็นการขโมยทรัพย์สินทางปัญญาอยู่ในระดับมาก

6. เมื่อจำแนกตามอายุ ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาที่มีอายุ 21-22 ปีมีเป้าหมายการศึกษาค้นคว้าให้ความสำคัญในเรื่องต้องการทำงานเสร็จอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนนักศึกษาที่มีอายุ 23-25 ปี ให้ความสำคัญในการศึกษาค้นคว้าในเรื่องต้องการสอบผ่านวิชานั้นๆ อยู่ในระดับมากที่สุด แต่นักศึกษาที่มีอายุ 18-20 ปีให้ความสำคัญกับเรื่องต้องการได้คะแนนดี ต้องการสอบผ่านวิชานั้นๆ และต้องการทำงานเสร็จ ต้องการดำเนินการศึกษาค้นคว้าในหัวข้อนั้นๆ ได้อย่างครอบคลุมและการทำงานทำให้นักศึกษาได้ฝึกการคิดสร้างสรรค์อยู่ในระดับมากที่สุด นักศึกษาทั้ง 3 กลุ่มอายุ ทำการสืบค้าโดยใช้โปรแกรมการค้นหาในระดับมากที่สุด และใช้เอกสารประกอบการสอนรายวิชา วิกีพีเดีย (Wikipedia) หนังสือในห้องสมุด อาจารย์ผู้สอน เพื่อนที่เรียนด้วยกันในระดับมากและใช้บรรณารักษ์ในระดับน้อย โดยนักศึกษาทั้ง 3 กลุ่มอายุนักศึกษาพิจารณาปัจจัยที่สำคัญในการสืบค้นข้อมูลบนเว็บไซต์ว่าเว็บไซต์นั้นมีความทันสมัยเพียงใด ผู้ให้ข้อมูลบนเว็บไซต์นั้นน่าเชื่อถือ บทความบนเว็บไซต์ระบุผู้เขียนอย่างชัดเจน บทความบนเว็บไซต์มีบรรณานุกรมประกอบ การนำเสนอเนื้อหาบนเว็บไซต์มีหลากหลายมุมมองเหมือนกัน แต่นักศึกษาที่มีอายุ 18-20 ปียังให้ความสำคัญกับบทความ

ที่มีแผนผัง คำอธิบายและ มีข้อมูลประกอบและนักศึกษาเคยใช้เว็บไซต์นั้นมาก่อนอยู่ในระดับมาก นักศึกษาทั้ง 3 กลุ่มอายุ มีวิธีการศึกษาค้นคว้าโดย เริ่มต้นโดยการกำหนดปัญหาหรือหัวข้อที่สนใจแต่เนิ่นๆ มีการวางโครงร่างการเขียนรายงานก่อน เริ่มต้นการทำรายงานโดยการกำหนดคำค้น (Search terms) ก่อนเสมอ มีระบบการจัดการข้อมูลที่ค้นหาได้ระหว่างการศึกษาค้นคว้าเหมือนกัน แต่นักศึกษาที่มีอายุ 18-20 ปีและอายุ 23-25 ปีจะมีการวางแผนการค้นคว้าทั้งหมดไว้เป็นแนวทางในการดำเนินงานหลังจากได้รับมอบหมายและจะหยุดสืบค้นเมื่อมีรายการอ้างอิงครบตามที่อาจารย์สั่งงานอยู่ในระดับมาก นักศึกษาทั้ง 3 กลุ่มอายุยังพิจารณาปัจจัยในการประเมินในเรื่องแหล่งข้อมูลนั้นมีความทันสมัย แหล่งข้อมูลนั้นมีบรรณานุกรมหรือรายการอ้างอิงที่ชัดเจนและผู้เขียนมีความน่าเชื่อถือเหมือนกัน แต่นักศึกษาที่มีอายุ 18-20 ปีและอายุ 21-22 ปี ยังให้ความสำคัญกับผู้เขียนที่นำเสนอเนื้อหาหลากหลายมุมมอง และผู้เขียนนำเสนอแผนผังมีข้อมูลสำคัญประกอบ นอกจากนี้ นักศึกษาอายุ 18-20 ปียังให้ความสำคัญกับผู้เขียนได้อ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูลอยู่ในระดับมาก โดยนักศึกษาทั้ง 3 กลุ่มอายุ ให้บุคคลอื่นช่วยประเมินแหล่งข้อมูลโดยให้เพื่อนที่เรียนด้วยกันในระดับมากเหมือนกัน แต่นักศึกษาที่มีอายุ 18-20 ปียังให้อาจารย์ผู้สอนช่วยประเมินอีกด้วย ส่วนบรรณารักษ์มีส่วนช่วยในการประเมินอยู่ในระดับน้อยเช่นเดียวกับนักศึกษาที่มีอายุ 23-25 ปี นอกจากนี้ นักศึกษาที่มีอายุ 21-22 ปี และ นักศึกษาที่มีอายุ 23-25 ปี ยังใช้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางช่วยประเมินในระดับน้อยเช่นกัน และนักศึกษาทั้ง 3 กลุ่มอายุมีปัญหาในกระบวนการค้นคว้าทั้งหมดในการทำรายงานตั้งแต่การเริ่มต้นในการทำรายงานที่ได้รับมอบหมาย ความยากในการเลือกประเด็นในการทำรายงาน โดยนักศึกษาที่มีอายุ 18-20 ปีและนักศึกษาที่มีอายุ 21-22 ปียังเห็นว่ามี ความยากที่จะกำหนดขอบเขตเนื้อหาในการทำรายงานว่ามีความกว้างหรือแคบเพียงใดซึ่งนักศึกษามีอายุ 18-20 ปีและนักศึกษามีอายุ 23-25 ปียังมีปัญหาในเรื่องการสืบค้นสารสนเทศ ส่วนใหญ่ได้สารสนเทศที่ไม่ตรงกับความต้องการประเมินว่าแหล่งสารสนเทศใดน่าเชื่อถือและไม่สามารถประเมินได้ว่างานที่ทำรายงานเสร็จงานสำเร็จแล้วดี นอกจากนี้ นักศึกษาที่มีอายุ 23-25 ปี ยังมี ความลำบากที่ต้องอ่านเอกสารที่ค้นหามาได้จำนวนมาก ส่วนนักศึกษามีอายุ

18-20 ปีมีปัญหานำในการวางโครงร่างการเขียนรายงานและการใช้แหล่งสารสนเทศที่ค้นหาได้ในบางกรณีถือเป็นการขโมยทรัพย์สินทางปัญญา

7. **เมื่อจำแนกตามชั้นปี** ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาชั้นปีที่ 2, 3 และ 4 มีเป้าหมายในการศึกษาค้นคว้าให้ความสำคัญกับเรื่องต้องการสอบผ่านวิชานั้นๆ และต้องการทำงานเสร็จและนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ยังต้องการได้คะแนนดีอีกด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด นักศึกษาทุกชั้นปีพิจารณาในการสืบค้นข้อมูลบนเว็บไซต์ให้ความสำคัญกับความทันสมัยของเว็บไซต์ ข้อมูลที่เว็บไซต์นั้นน่าเชื่อถือ การนำเสนอเนื้อหาบนเว็บไซต์มีหลากหลายมุมมอง บทความบนเว็บไซต์ มีบรรณานุกรมประกอบ นักศึกษาชั้นปีที่ 2, 3 และ 4 ให้ความสำคัญกับความน่าเชื่อถือของเว็บไซต์และเว็บไซต์นั้นมีลิงค์เชื่อมโยงไปเว็บไซต์อื่นๆ ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 2 และ 3 ยังให้ความสำคัญกับบทความบนเว็บไซต์ระบุผู้เขียนอย่างชัดเจนและเคยใช้เว็บไซต์นั้นมาก่อน โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ยังพิจารณาจากเคยได้ทราบชื่อเว็บไซต์นั้นๆ มาก่อนอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักศึกษาระดับสูงใช้โปรแกรมค้นหาอยู่ในระดับมากที่สุด แต่นักศึกษาชั้นปีที่ 2, 3 และ 4 ใช้บล็อก (Blog) และบรรณารักษีในระดับน้อย โดยนักศึกษาทุกชั้นปีเริ่มต้นโดยมีการวางแผนการค้นคว้าทั้งหมดไว้เป็นแนวทางในการดำเนินงานหลังจากได้รับมอบหมาย มีการวางโครงร่างการเขียนรายงานก่อน เริ่มต้นการทำรายงานโดยการกำหนดคำค้น (Search terms) ก่อนเสมอ มีระบบการจัดการข้อมูลที่ค้นหาได้ระหว่างการศึกษาค้นคว้าเหมือนกัน โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 2, 4 และ 5 มีการกำหนดปัญหาหรือหัวข้อที่สนใจแต่เนิ่นๆ แต่นักศึกษาชั้นปีที่ 2 และ 4 จะหยุดสืบค้นเมื่อมีรายการอ้างอิงครบตามที่อาจารย์สั่งงาน ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 5 จะพยายามสืบค้นหาข้อมูลสักครั้งสองครั้งแล้วไม่พบอะไร ก็เปลี่ยนหัวข้อใหม่ และต้องการจะเพิ่มมุมมองของตนเองในงานค้นคว้าเพื่อต้องการอาจารย์จะได้ทราบความคิดเห็นของตนเองเป็นอย่างไรและจะใช้เวลาในการทำงานแต่ละชิ้นเท่าๆ กัน ส่วนนักศึกษาทุกชั้นปีให้ความสำคัญกับปัจจัยดังนี้ผู้เขียนมีความน่าเชื่อถือ ผู้เขียนนำเสนอเนื้อหาหลากหลายมุมมอง แหล่งข้อมูลมีความทันสมัยแหล่งข้อมูลนั้นมีบรรณานุกรมหรือรายการอ้างอิงที่ชัดเจน ผู้เขียนได้อ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูล และนำเสนอแผนผังมีข้อมูลสำคัญประกอบ นักศึกษาชั้นปีที่ 2, 3 และ 5 ให้เพื่อน

ที่เรียนด้วยกันประเมินในระดับมากและนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 2 ยังให้อาจารย์ผู้สอนช่วยประเมินในระดับมากเช่นกัน และนักศึกษาทุกชั้นปีมีปัญหาในกระบวนการค้นคว้าทุกขั้นตอนในการทำรายงาน ตั้งแต่การเริ่มต้นในการทำรายงานที่ได้รับมอบหมาย ความยากในการเลือกประเด็นในการทำรายงานในระดับมากเหมือนกัน นักศึกษาชั้นปีที่ 2, 3 และ 4 มีปัญหาการกำหนดขอบเขตเนื้อหาในการทำรายงานว่ามีควมกว้างหรือแคบเพียงใดอยู่ในระดับมากเหมือนกัน นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ยังมีปัญหาในเรื่องการสืบค้นสารสนเทศส่วนใหญ่ได้สารสนเทศที่ไม่ตรงกับความต้องการ การประเมินว่าแหล่งสารสนเทศใดน่าเชื่อถือ และไม่สามารถประเมินได้ว่างานที่ทำรายงานเสร็จงานสำเร็จแล้วดีเพียงใดอยู่ในระดับมาก นักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีปัญหาในการค้นหาบทความจากฐานข้อมูลวิจัยในเว็บห้องสมุดอยู่ในระดับมาก ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีปัญหาในการสืบค้นสารสนเทศส่วนใหญ่ได้สารสนเทศที่ไม่ตรงกับความต้องการ การประเมินว่าแหล่งสารสนเทศใดน่าเชื่อถืออยู่ในระดับมาก และนักศึกษาชั้นปีที่ 5 มีความลำบากที่ต้องอ่านเอกสารที่ค้นหามาได้จำนวนมากการสังเคราะห์สารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศต่างๆ ที่สืบค้นมาได้การกำหนดว่าสารสนเทศที่ต้องการใช้เพื่อทำงานเสร็จนั้นมีความเพียงพอและไม่สามารถประเมินได้ว่างานที่ทำรายงานเสร็จงานสำเร็จแล้วดีเพียงใดอยู่ในระดับมาก

8. เมื่อจำแนกตามเกรดเฉลี่ย ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาทุกกลุ่มเกรดเฉลี่ยต้องการทำงานเสร็จอยู่ในระดับมากที่สุด ยกเว้นนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 2.51-3.00 และนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย ต่ำกว่า 2.00, 3.01-3.50 และนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 3.51-4.00 ยังมีเป้าหมายคือต้องการสอบผ่านวิชานั้นๆ อยู่ในระดับมากที่สุด แต่นักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 ต้องการทำการงานเพื่อทำให้อาจารย์เชื่อมั่นในความสามารถของนักศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

นักศึกษาทุกกลุ่มเกรดเฉลี่ยประเมินแหล่งสารสนเทศโดยพิจารณาจากความทันสมัยของเว็บไซต์ ข้อมูลที่เว็บไซต์นั้นน่าเชื่อถือและบทความบนเว็บไซต์ระบุผู้เขียนอย่างชัดเจน โดยนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 ยังพิจารณาจากเว็บไซต์นั้นมีลิงค์เชื่อมโยงไปเว็บไซต์อื่นๆ การนำเสนอเนื้อหาบนเว็บไซต์มีหลากหลายมุมมอง เคยทราบและเคยใช้เว็บไซต์นั้นมาก่อน โดยเฉพาะ

มีผู้รับผิดชอบเว็บไซต์อย่างชัดเจนอยู่ในระดับมาก ส่วนนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 2.01-2.50 พิจารณาจากการนำเสนอเนื้อหาบนเว็บไซต์มีหลากหลายมุมมอง บทความบนเว็บไซต์มีบรรณานุกรมประกอบและเว็บไซต์มีแผนผัง คำอธิบายและมีข้อมูลประกอบในระดับมาก นักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 2.51-3.00 พิจารณาจากการนำเสนอเนื้อหาบนเว็บไซต์มีหลากหลายมุมมอง เว็บไซต์มีแผนผัง คำอธิบายและมีข้อมูลประกอบ บทความบนเว็บไซต์มีบรรณานุกรมประกอบ และเคยใช้เว็บไซต์นั้นมาก่อนอยู่ในระดับมาก นักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 3.01-3.50 พิจารณาจากความน่าเชื่อถือของเว็บไซต์ เว็บไซต์นั้นมีลิงค์เชื่อมโยงไปเว็บไซต์อื่นๆ การนำเสนอเนื้อหาบนเว็บไซต์มีหลากหลายมุมมอง บทความบนเว็บไซต์ระบุผู้เขียนอย่างชัดเจน บทความบนเว็บไซต์มีบรรณานุกรมประกอบและเว็บไซต์มีแผนผัง คำอธิบายและมีข้อมูลประกอบอยู่ในระดับมาก ส่วนนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 3.51-4.00 พิจารณาจากความน่าเชื่อถือของเว็บไซต์ เว็บไซต์นั้นมีลิงค์เชื่อมโยงไปเว็บไซต์อื่นๆ การนำเสนอเนื้อหาบนเว็บไซต์มีหลากหลายมุมมอง บทความบนเว็บไซต์มีบรรณานุกรมประกอบและเว็บไซต์มีแผนผัง คำอธิบายและมีข้อมูลประกอบและเคยใช้เว็บไซต์นั้นมาก่อนอยู่ในระดับมาก นักศึกษาทุกกลุ่มเกรดเฉลี่ยใช้โปรแกรมค้นหาอยู่ในระดับมากที่สุดยกเว้นนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 และใช้บล็อก (Blog) วิกีพีเดีย (Wikipedia) บรรณารักษ์ สารานุกรมเพื่อนกลุ่มอื่นๆ และครอบครัวอยู่ในระดับน้อย ส่วนนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 2.51-3.00 และ 3.01-3.50 ใช้บล็อก (Blog) และบรรณารักษ์อยู่ในระดับน้อย

นอกจากนี้นักศึกษาทุกกลุ่มเกรดเฉลี่ยมีวิธีการค้นคว้า โดยมีการวางแผนการค้นคว้าไว้เป็นแนวทางในการดำเนินงานหลังจากได้รับมอบหมาย เริ่มต้นการทำรายงานโดยการกำหนดคำค้น (Search terms) ก่อนเสมอ ยกเว้นนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 โดยนักศึกษาทุกกลุ่มเกรดเฉลี่ยจะหยุดสืบค้นเมื่อมีรายการอ้างอิงครบตามที่อาจารย์สั่งงาน นักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 2.01-2.05 จะเริ่มต้นโดยการกำหนดปัญหาหรือหัวข้อที่สนใจแต่เนิ่นๆ มีการวางโครงร่างการเขียนรายงานก่อน จะเพิ่มมุมมองของตนเองในงานค้นคว้าทุกครั้งเพื่อให้อาจารย์จะได้ทราบว่าความคิดเห็นของตนเป็นอย่างไร และมีระบบการจัดการข้อมูลที่ค้นหาได้ระหว่างการศึกษาค้นคว้าอยู่ในระดับมาก ส่วนนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 2.51-3.00

จะเริ่มต้นโดยการกำหนดปัญหาหรือหัวข้อที่สนใจแต่เนิ่นๆ มีการวางโครงร่าง การเขียนรายงานก่อนและมีระบบการจัดการข้อมูลที่ค้นหาได้ระหว่างการศึกษาค้นคว้าอยู่ในระดับมาก นักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 3.01-3.50 จะมีการวางโครงร่าง การเขียนรายงานก่อน และมีระบบการจัดการข้อมูลที่ค้นหาได้ระหว่างการศึกษาค้นคว้าอยู่ในระดับมาก ส่วนนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 3.51-4.00 จะมีการวางโครงร่างการเขียนรายงานก่อนอยู่ในระดับมาก โดยนักศึกษาทุกกลุ่มเกรดเฉลี่ย ประเมินสารสนเทศโดยพิจารณาจากแหล่งข้อมูลมีความทันสมัย แหล่งข้อมูลนั้นมีบรรณานุกรมหรือรายการอ้างอิงที่ชัดเจน ผู้เขียนมีความน่าเชื่อถือ ผู้เขียนนำเสนอเนื้อหาหลากหลายมุมมองและผู้เขียนนำเสนอแผนผังและมีข้อมูลสำคัญประกอบอยู่ในระดับมาก โดยนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 ยังให้ความสำคัญกับการที่นักศึกษาเคยทราบแหล่งข้อมูลนั้นมาก่อนอยู่ในระดับมาก ส่วนนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 2.01-2.50 ยังให้ความสำคัญกับการที่สำนักพิมพ์มีความเชี่ยวชาญในการจัดพิมพ์ในสาขาวิชานั้นๆ อยู่ในระดับมาก ส่วนนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 3.01-3.50 ยังให้ความสำคัญกับผู้เขียนได้อย่างอิงแหล่งที่มาของข้อมูลอยู่ในระดับมากและนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 3.51-4.00 ยังให้ความสำคัญกับการที่เคยใช้แหล่งข้อมูลนั้นมาก่อนและผู้เขียนได้อย่างอิงแหล่งที่มาของข้อมูลอยู่ในระดับมาก และนักศึกษาทุกกลุ่มเกรดเฉลี่ยประเมินสารสนเทศโดยให้เพื่อนที่เรียนด้วยกันประเมินในระดับมาก ยกเว้นนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 นอกจากนี้นักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 2.01-2.50 และนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 3.01-3.50 ยังให้อาจารย์ผู้สอนช่วยประเมินอยู่ในระดับมาก โดยนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00, นักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 2.01-2.50 และนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 3.01-3.50 ให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางประเมินอยู่ในระดับน้อย นอกจากนี้นักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 3.01-3.50 และนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 3.51-4.00 ให้บรรณารักษ์อยู่ในระดับน้อย และนักศึกษาทุกกลุ่มเกรดเฉลี่ย มีปัญหาในกระบวนการค้นคว้าในการทำรายงาน ตั้งแต่การเริ่มต้นในการทำรายงานที่ได้รับมอบหมาย ความยากในการเลือกประเด็นในการทำรายงาน การกำหนดขอบเขตเนื้อหาในการทำรายงานว่ามีความกว้างหรือแคบเพียงใด และการประเมินว่าแหล่งสารสนเทศใดน่าเชื่อถือเหมือนกันอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ นักศึกษาทุกกลุ่มเกรดเฉลี่ย ยกเว้นนักศึกษาที่มี

เกรดเฉลี่ย 3.01-3.50 ยังประสบปัญหาในเรื่องการค้นหาค้นหาบทความจากฐานข้อมูลวิจัย ในเว็บห้องสมุดและการสืบค้นสารสนเทศ ส่วนใหญ่ได้สารสนเทศที่ไม่ตรงกับ ความต้องการอยู่ในระดับมาก นักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 2.0 ยังมีมีความลำบากที่ต้องอ่านเอกสารที่ค้นหามาได้จำนวนมาก การสังเคราะห์สารสนเทศจาก แหล่งสารสนเทศต่างๆ ที่สืบค้นมาได้ ไม่แน่ใจว่าเมื่อไรจึงควรอ้างอิงแหล่งข้อมูล และไม่สามารถประเมินได้ว่างานที่ทำรายงานเสร็จงานสำเร็จแล้วดีเพียงใดอยู่ใน ระดับมาก ส่วนนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 2.01-2.50 และนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ย 2.51-3.00 ยังมีปัญหาในการใช้แหล่งสารสนเทศที่ค้นหาได้และไม่สามารถประเมิน ได้ว่ารายงานที่จัดทำเสร็จแล้วดีเพียงใดอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้นักศึกษา ที่มีเกรดเฉลี่ย 3.51-4.00 ยังมีปัญหาในการสังเคราะห์สารสนเทศจากแหล่ง สารสนเทศต่างๆ ที่สืบค้นมาได้ และการวางโครงร่างการเขียนรายงานในระดับมาก

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้านี้ต้องการทำความเข้าใจกับพฤติกรรมสารสนเทศของ นักศึกษาว่าเป็นอย่างไร หลังจากการเรียนรายวิชา412102 การรู้สารสนเทศแล้ว ผลการวิจัยพบว่า

1. ความต้องการสารสนเทศ

1.1 อาจารย์เป็นผู้กำหนดความต้องการสารสนเทศ ผลการวิจัย พบว่าส่วนใหญ่อาจารย์เป็นผู้มอบหมายให้นักศึกษาทำรายงาน ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัย ของ Ford, (2004) และ Goodyear, (2001). ที่เห็นว่า อาจารย์เป็น ผู้ออกแบบการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การเรียนการสอน และกิจกรรมการเรียนรู้มุ่งเน้นไปในเรื่องเฉพาะที่อาจารย์หรือนักศึกษาต้องการ ที่จะศึกษา จุดมุ่งหมายของการเรียนรู้คือการช่วยให้ผู้เรียนบรรลุผลการเรียนรู้ ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โดยให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้เขียนรายงาน ความต้องการสารสนเทศของนักศึกษาผ่านเขียนรายงานโดยอาจารย์และนักศึกษา เป็นผู้กำหนดประเด็นของการศึกษาค้นคว้า ตั้งแต่การระบุเป้าหมาย และกำหนด ปัญหาที่จะศึกษา การแสวงหาสารสนเทศ รวบรวม การวิเคราะห์ สังเคราะห์และ การเขียนรายงาน ซึ่ง (Tanni, Mikko & Eero Sormunen, 2008) เห็นว่าส่วนใหญ่

อาจารย์จะเป็นผู้กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษา โดยกำหนดเป้าหมาย วิธีการและกำหนดผลลัพธ์ของการเรียนรู้ซึ่งจะเป็นแนวทางสำหรับนักศึกษาในการเขียนรายงาน ผลของการเรียนรู้จะเป็นรายงาน ภาคินิพนธ์ ซึ่งสอดคล้องกับ ไฮร์นสตอม (Heinstrom, j. (2000) ที่ชี้ให้เห็นว่าอาจารย์มีบทบาทสำคัญในการกำหนดเป้าหมายของการศึกษาค้นคว้า (Learning Outcome) ถ้าอาจารย์ไม่มีการมอบหมายงานหรือออกแบบรายงานการศึกษาค้นคว้าที่หลากหลายก็จะทำให้นักศึกษาขาดทักษะสารสนเทศ นอกจากนี้อาจารย์ยังเป็นผู้กำหนดเป้าหมาย นักศึกษาทำรายงานเพราะมีคะแนนเป็นแรงจูงใจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจตุรรัตน์ ช่างทอง. (2554) พบว่าผู้เรียนส่วนใหญ่ได้รับคำสั่งให้ทำที่บ้านหรือกิจกรรมใดๆ เพื่อประกอบการเรียนตามเนื้อหาในแต่ละรายวิชา ดังนั้นครูผู้สอนจึงเป็นบุคคลสำคัญและมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมสารสนเทศของผู้เรียน โดยที่มีกลไกกระตุ้นให้เยาวชนต้องแสวงหาสารสนเทศคือการให้คะแนน (จตุรรัตน์ ช่างทอง. 2554:120) การเรียนรู้ของนักศึกษาต้องการให้อาจารย์กำหนดปัญหาที่ท้าทาย หรือระบุด้านการณ์ที่มีความหลากหลายเพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาตอบสนองหรือการแก้ปัญหา นักศึกษา และต้องการคำตอบที่หลากหลาย นักศึกษามีอิสระในการศึกษาค้นคว้า ดังนั้นอาจารย์ต้องกำหนดระยะเวลาที่เหมาะสม และเปิดโอกาสให้นักศึกษามีโอกาสทำงานร่วมกัน โดยอาจารย์จะเป็นผู้อำนวยความสะดวก ให้ความช่วยเหลือและแนะนำกระบวนการเรียนที่เหมาะสมกับประเด็นของนักศึกษาแต่ละคน สถาบันบริการสารสนเทศเป็นส่วนสำคัญที่จะสนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษา โดยนักศึกษาสามารถระบุความต้องการ และสารสนเทศที่มีความสำคัญต่อประเด็นที่ศึกษา นักศึกษาสามารถสร้างความรู้ใหม่และอธิบายความเข้าใจใหม่ (Eskola, 2005; Gordon, 1999; Jonassen et al., 1999; Kahn and O'Rourke, 2005; Kavli and Mikki, 2006; Kuhlthau, 2004; McGregor and Streitenberger, 2004; Thomas, 2000).

1.2 ประเภทของงานที่ได้รับมอบหมาย พบว่านักศึกษาได้รับมอบหมายให้นำเสนอผลงานในชั้นเรียนประกอบรายงาน และการนำเสนอด้วยวาจาซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยที่พบว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี มีวัตถุประสงค์ในการแสวงหาสารสนเทศ เพื่อประกอบการเรียนและเพื่อจัดทำรายงานของ

นักศึกษาที่พบมากเป็นลำดับแรกคือประกอบการเรียนตามหลักสูตร การทำรายงาน ภาคินพนธ์ การอภิปราย สัมมนาในชั้นเรียน (ญาณภา อินพรหม, 2551; สมคิด ดวงจักร์ 2551) จะเห็นได้ว่าการมอบหมายให้นักศึกษานำเสนอผลงานในชั้นเรียนประกอบการรายงานและการนำเสนอด้วยวาจา นั้น เป็นกิจกรรมพื้นฐานของอาจารย์ส่วนใหญ่ใช้ในการมอบหมายงานให้นักศึกษา ดังนั้นถ้าต้องการพัฒนาระบบการเรียนรู้นักศึกษาให้มีกระบวนการศึกษาค้นคว้าที่หลากหลาย โดยเฉพาะการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เช่น การศึกษาเฉพาะกรณี การวิเคราะห์ประเด็นปัญหาต่างๆ การศึกษาหรือทบทวนวรรณกรรม เป็นต้น ดังนั้นเป็นปัจจัยสำคัญและแรงกระตุ้นที่สำคัญที่ให้นักศึกษาแสดงพฤติกรรมสารสนเทศโดยเฉพาะนักศึกษาให้ความสนใจกับคะแนน และต้องการสอบผ่านในรายวิชาต่างๆ ดังนั้นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับความรู้นั้นเป็นเป้าหมายของการมอบหมายงาน โดยอาจารย์เป็นผู้ช่วยเหลือให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายของการเรียนรู้ โดยผ่านกระบวนการทางสารสนเทศซึ่งเป็นกิจกรรมทางปัญญาที่มีปฏิสัมพันธ์กับทรัพยากรการเรียนรู้

1.3 เป้าหมายในการศึกษาคว่า ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาต้องการทำงานเสร็จอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Kakai, Ikoja-Odongo, & Kigongo-Bukenya (2004) ที่ระบุว่า พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาจะเกิดขึ้นเมื่อต้องการที่ได้รับมอบหมายจากรายวิชาต่างๆ ให้สำเร็จ หรือการเตรียมตัวเพื่อใช้ในการอภิปรายในชั้นเรียนหรือการประชุมต่างๆ ดังนั้นนักศึกษาจึงให้ความสำคัญกับการศึกษาค้นคว้าเพียงแคให้ตนเองทำงานที่ได้รับมอบหมาย ให้สำเร็จ แต่ไม่ได้มุ่งเน้นถึงความรู้ที่ได้รับ หรือประสิทธิภาพของงานแต่อย่างใด (Bates, Marcia J. 2010) ดังนั้นนักศึกษาจึงใช้แหล่งสารสนเทศที่สะดวกในการเข้าถึงและใช้งานได้ง่ายมีความสำคัญมากกว่าคุณภาพของสารสนเทศ โดยเฉพาะการใช้อินเทอร์เน็ตและสืบค้นสารสนเทศผ่านโปรแกรมค้นหาซึ่งมีสะดวกและสามารถเข้าถึงสารสนเทศได้ทุกที่ทุกเวลา ดังนั้นอาจารย์ต้องกำหนดแหล่งสารสนเทศที่มีความหลากหลายมากขึ้น ทั้งแหล่งที่เป็นหนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ สื่อบุคคล ฐานข้อมูลในห้องสมุด เพื่อหลีกเลี่ยงไม่ให้นักศึกษาใช้แหล่งสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตเท่านั้น

2. การแสวงหาสารสนเทศ

2.1 การเลือกแหล่งสารสนเทศ

ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาแสวงหาสารสนเทศในการศึกษาค้นคว้าเพื่อจัดทำรายงานโดยใช้อินเทอร์เน็ตและใช้โปรแกรมค้นหาอยู่ในระดับมากที่สุด สารสนเทศจากเว็บไซต์เป็นสารสนเทศที่สามารถเข้าถึงได้ง่ายและแพร่หลาย สภาพแวดล้อมทางสารสนเทศที่เปลี่ยนแปลงทำให้พฤติกรรมสารสนเทศของผู้ใช้สารสนเทศเปลี่ยนไป ผู้ใช้สามารถเข้าถึงสารสนเทศได้ทันที และสามารถสืบค้นสารสนเทศในบริบทที่หลากหลายแตกต่างกัน (Bilal, 2004; Bilal and Kirby, 2001; Fidel et al., 1999; Savolainen, 1999). เว็บไซต์บนอินเทอร์เน็ตได้กลายเป็นแหล่งสารสนเทศที่สำคัญในการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของนักศึกษาในทุกระดับ (Bilal and Kirby, 2001; Chen, 2003) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Branch (2003) ที่พบว่านักศึกษาระดับปริญญาตรีในโครงการ College at Work (CAW) ซึ่งเป็นโครงการผลิตบัณฑิตร่วมระหว่าง State University of New York at Albany กับ New York State Education Department (NYSED) ประเทศสหรัฐอเมริกาใช้แหล่งสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ตเป็นลำดับแรกทั้งในการใช้ชีวิตส่วนตัว ในการทำงานและในการศึกษา และเห็นว่าทักษะการรู้สารสนเทศที่ได้รับความรู้นอกจากใช้ห้องสมุดแล้วยังสามารถสืบค้นข้อมูลจากที่บ้านได้เช่นกัน และงานวิจัยของ (Al-Suqri, 2011) ซึ่งศึกษาพฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษาสาขาวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย Sultan Qaboos University ประเทศโอมาน ที่พบว่านักศึกษาแสวงหาสารสนเทศโดยแหล่งสารสนเทศบนจากอินเทอร์เน็ต และมีอีเมลหนังสือจากห้องสมุดน้อยมาก เพราะเสียเวลาในการเดินทางและไม่มีสารสนเทศที่ต้องการ และเห็นว่าการใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ช่วยให้ไม่ต้องเดินทางไปใช้ห้องสมุด (Song, 2004) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Haglund and Olsson. (2008) ที่พบว่า นักวิจัยรุ่นใหม่ของ University at Karolinska Institutet, Stockholm University และ The Royal Institute of Technology ส่วนใหญ่ใช้วารสารอิเล็กทรอนิกส์และแสวงหาสารสนเทศจาก Google และไม่คิดจะขอความช่วยเหลือจากห้องสมุดเพราะไม่มีความเข้าใจในการะงานของบรรณารักษ์และห้องสมุด

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาการแสวงหาสารสนเทศในประเทศไทย เช่น เดชศักดิ์ ศานติวิวัฒน์, ศุภชัย อนุรักษ์พงษ์ และ เยาวพร ศานติวิวัฒน์ (2542) ที่พบว่านักศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ส่วนใหญ่ใช้บริการสืบค้นสารสนเทศผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมากที่สุด ส่วนญาณภา อินพรหม (2551) พบว่านักศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ใช้แหล่งสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตมากที่สุด โดยใช้โปรแกรมค้นหา Google มากที่สุดรองลงมาได้แก่โปรแกรมค้นหา MSN โปรแกรมค้นหา Yahoo โปรแกรมค้นหา Yahoo Search และโปรแกรมค้นหาอื่นๆ เช่น Sanook, Wikipedia ซึ่งสอดคล้องกับจุฑารัตน์ ช่างทอง. (2554) ที่ศึกษาพฤติกรรมการสารสนเทศของเยาวชนไทย พบว่าเยาวชนนิยมใช้สารสนเทศที่มีให้บริการอยู่บนเว็บไซต์ต่างๆ โดยเฉพาะการสืบค้นจาก Google และเว็บไซต์ที่เยาวชนเข้าใช้งานบ่อยเพื่อค้นหาสารสนเทศเพื่อการเรียน เช่น เว็บไซต์สารานุกรมออนไลน์ภาษาไทย Wikipedia และสอดคล้องกับ Makiko Miwa (2011) ที่พบว่านักศึกษามักนิยมใช้ Wikipedia และใช้แหล่งสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตเพราะได้รับความรู้พื้นฐานที่หลากหลายขึ้นสอดคล้องกับเป้าหมายของการเรียนรู้ และพฤติกรรมการสืบค้นสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตของนักศึกษามหาวิทยาลัยอื่นๆ เช่น มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ส่วนใหญ่ใช้แหล่งสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต (ปราณี เขียมละอองภักดิ์, 2547 : เพชรธิดา บุญหนุน, & ธิดาพร ไตสดี, 2547) โดยให้เหตุผลว่าการใช้สารสนเทศอินเทอร์เน็ตมีความทันสมัยกว่าสารสนเทศที่ปรากฏในสื่อสิ่งพิมพ์ นอกจากนี้สารสนเทศอินเทอร์เน็ตเป็นสารสนเทศที่มีความหลากหลาย เนื่องจากสารสนเทศอินเทอร์เน็ตสามารถสามารถผลิตและปรับปรุงแก้ไขได้ง่าย (มาลี กาบมาลา, สุนัสนิ บัวเลิศและกันยารัตน์ ดัดพันธ์, 2544) ซึ่งสอดคล้องกับ Bital & Kirby (2001) (Chen, 2003) ที่เห็นว่าอินเทอร์เน็ตและเว็บไซต์กำลังเป็นแหล่งสารสนเทศที่สำคัญในการสอนและการเรียนรู้ในทุกๆ ระดับของการศึกษาในระบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอินเทอร์เน็ตเป็นสภาพแวดล้อมแบบเปิดและเว็บไซต์ช่วยให้การเข้าถึงสารสนเทศแหล่งสารสนเทศบนเว็บไซต์ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศจำนวนมาก มหาศาล ขยายทรัพยากรการเรียนรู้แบบเดิมๆ (Rogers and Swan, 2004) ที่ง่าย สะดวกและกว้างขวางยิ่งขึ้น (Walton and Archer, 2004) จะเห็นได้ว่า

พฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษาเปลี่ยนแปลงไปโดยให้ความสำคัญกับการใช้แหล่งสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต และใช้โปรแกรมค้นหา ดังนั้นห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาต้องพัฒนาเว็บไซต์ของห้องสมุดเป็นแหล่งกลางในการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศที่หลากหลายโดยพัฒนาเป็น Web portal เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักศึกษาโดยการจัดหมวดหมู่แหล่งสารสนเทศบนเว็บไซต์ตามสาขาวิชาที่เปิดการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยนั้นๆ เบื้องลึกของการใช้สารสนเทศบนเว็บไซต์เพราะนักศึกษาสามารถคัดลอกสารสนเทศทำให้นักศึกษาทวนเวลาในการเขียนรายงาน และห้องสมุดต้องพัฒนาสารสนเทศให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัลมากขึ้น

2.2 การประเมินสารสนเทศ

2.2.1 การใช้ทรัพยากรเพื่อการศึกษาค้นคว้าในการจัดทำรายงานและประเมินสารสนเทศส่วนใหญ่ใช้แหล่งบุคคลซึ่งเป็นแหล่งสารสนเทศที่สำคัญในการทำรายงาน ผลการวิจัยพบว่าใช้เพื่อนที่เรียนด้วยกันและอาจารย์ผู้สอนในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Agosto and Hughes-Hassell (2005) ที่ศึกษาพฤติกรรมสารสนเทศในชีวิตประจำวันของกลุ่มเยาวชนอายุระหว่าง 14-17 ปี พบว่าเยาวชนกลุ่มนี้ใช้แหล่งสารสนเทศที่เป็นบุคคลมากที่สุด และสัมพันธ์กับหลักการของความพยายามที่น้อยที่สุด “principle of least effort” ในการแสวงหาสารสนเทศของมนุษย์ได้แสดงให้เห็นซ้ำแล้วซ้ำอีก (Poole, H. 1985) เป็นเรื่องปกติมนุษย์จะใช้ความพยายามที่น้อยที่สุดในการแสวงหาสารสนเทศ ผลการวิจัยเน้นให้เห็นว่าผู้ใช้สารสนเทศจะเลือกแหล่งสารสนเทศที่สะดวกในการเข้าถึงและใช้งานง่าย (ชัชวาลย์ วงษ์ประเสริฐ. 2548) ดังนั้นนักศึกษาจึงใช้วิธีสอบถามจากเพื่อนที่เรียนด้วยกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเป็นแหล่งสารสนเทศที่ใกล้ตัวและสะดวกมากที่สุด โดยส่วนใหญ่แล้วเมื่อนักศึกษามีข้อสงสัยก็มักจะสอบถามจากคนใกล้ชิดสนิทสนม และเป็นคนรุ่นราวคราวเดียวกัน เป็นเบื้องต้นก่อน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของแรนคิน (Rankin. 1992) ที่ศึกษาการใช้ทรัพยากรห้องสมุดในการศึกษาทางการแพทย์ พบว่าแหล่งสารสนเทศที่นักศึกษาเลือกใช้มากที่สุดคือเพื่อนนักศึกษาแพทย์ด้วยกัน เนื่องจากกลุ่มเพื่อนมีความใกล้ชิดสามารถถามข้อมูลโดยตรง และคำถามต้องการคำตอบสั้นๆ เพื่อนสามารถให้คำตอบได้ทันที ดังนั้นเยาวชนจะประเมินและเลือกแสวงหาสารสนเทศ

จากเพื่อนที่ตนรู้จักก่อน นอกจากนี้เพื่อนสามารถชี้แนะแหล่งสารสนเทศได้ เพราะอาจจะทำรายงานเรื่องทำนองเดียวกัน อาจเคยสืบค้นสารสนเทศได้ ก่อนตนหรือเป็นกลุ่มเพื่อนที่มีความสนใจร่วมกัน นอกจากนี้ยังมีการแลกเปลี่ยนสารสนเทศเพราะต้องเรียนร่วมกัน ทำกิจกรรมร่วมกันหรือคล้ายกัน ทำให้มีโอกาสใช้สารสนเทศที่คล้ายกัน จึงนำสารสนเทศที่แต่ละคนมีอยู่มาแลกเปลี่ยนกัน เป็นพฤติกรรมที่เยาวชนทำในกลุ่มเพื่อนที่มีความสนิทกันมากกว่าเพื่อนทั่วไป (จุฑารัตน์ ช่างทอง, 2554) เช่นเดียวกับนักศึกษาบัณฑิตศึกษาศาขามมนุษยศาสตร์ ของ University of Western Ontario ประเทศแคนาดาที่ใช้วิธีเรียนรู้โดยการ สอบถามอาจารย์ที่ปรึกษาหรือเพื่อน (Barrett, 2005)

2.2.2 การประเมินสารสนเทศที่สืบค้นได้นักศึกษาให้ความสำคัญกับผู้เขียนมากกว่าแหล่งข้อมูลซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของญาณภา อินพรหม (2551) พบว่านักศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ประเมินสารสนเทศ จากความน่าเชื่อถือของผู้จัดทำสารสนเทศ และงานวิจัยของจุฑารัตน์ ช่างทอง (2554) ที่พบว่าเยาวชนมีการประเมิน ผู้แต่ง หรือ ผู้จัดทำ หากพบว่าผู้แต่งมีความ น่าเชื่อถือก็จะพิจารณานำข้อมูลไปใช้ โดยคุณลักษณะที่เยาวชนพิจารณาเกี่ยวกับ ผู้แต่ง คือ มีคุณวุฒิที่ตนคิดว่าน่าเชื่อถือ เช่น การเลือกเว็บไซต์ที่จัดทำโดยอาจารย์ มหาวิทยาลัย หรือ สารสนเทศที่นักศึกษามหาวิทยาลัยเป็นผู้จัดทำโดยเยาวชน คิดว่ามีความน่าเชื่อถือเพราะมีอาจารย์เป็นผู้ตรวจสอบให้แล้ว หรือ เป็นบุคคลที่ เยาวชนคิดว่าเป็นผู้มีประสบการณ์การทำงาน มีผลงานที่ตนเองติดตามอ่านอย่าง ต่อเนื่องสม่ำเสมอ และสังเกตว่าได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้อ่านคนอื่นๆ มาแล้ว นอกจากนี้นักศึกษาจะพิจารณาจากแหล่งสารสนเทศรองลงมา ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ จุฑารัตน์ ช่างทอง (2554) พบว่าเยาวชนส่วนใหญ่ประเมิน สารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศ โดยพิจารณาจากแหล่งสารสนเทศ เยาวชน มีการประเมินสารสนเทศโดยพิจารณาจากแหล่งที่มาของสารสนเทศ เช่น ประเภท ชื่อเว็บไซต์ เช่น หลังจากได้ผลการค้นจาก Google แล้ว เยาวชนจะเลือกเข้าใช้ ข้อมูลจากเว็บไซต์สารานุกรมออนไลน์ ซึ่งเว็บไซต์ที่เยาวชนนิยมเข้าใช้มาก คือ สารานุกรมออนไลน์วิกิพีเดีย (<http://th.wikipedia.org>) เยาวชนจะเลือกใช้ข้อมูล จากวิกิพีเดียเป็นข้อมูลหลัก เพราะคิดว่าน่าเชื่อถือ นอกจากนั้นยังมีเว็บไซต์ของ

มหาวิทยาลัย ดังนั้นห้องสมุดต้องมีการประเมินแหล่งสารสนเทศโดยมีการแนะนำหรือจัดกลุ่มสารสนเทศที่น่าเชื่อถือเพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักศึกษา

2.2.3 การใช้ทรัพยากรในการศึกษาค้นคว้าเพื่อจัดทำรายงาน และช่วยในการประเมินสารสนเทศผลการวิจัยพบว่าใช้บรรณารักษ์อยู่ในระดับน้อยซึ่งสอดคล้องกับการศึกษานักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาด้านมนุษยศาสตร์ของ University of Western Ontario ประเทศแคนาดาพบว่านักศึกษาจะพึ่งพาบรรณารักษ์ห้องสมุดในกรณีให้ช่วยค้นเอกสารที่หาได้ยากเท่านั้น (Barrett, 2005) ในอันที่จริงแล้วบรรณารักษ์เป็นวิชาชีพที่ทำหน้าที่เป็นตัวกลางระหว่างสารสนเทศกับผู้ใช้สารสนเทศ ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าวิชาชีพบรรณารักษ์ที่ทำงานแบบเดิมๆ ไม่สามารถดำรงความเป็นตัวกลางระหว่างสารสนเทศกับผู้ใช้ได้ บรรณารักษ์ต้องพัฒนาตนเองให้สามารถทราบถึงความต้องการของผู้ใช้และการบริการเชิงรุก (proactive) เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ได้มากขึ้น เมื่อนักศึกษาเข้ามาเรียนในมหาวิทยาลัยจำเป็นต้องพัฒนาทักษะการเรียนรู้เพิ่มขึ้น ดังนั้นห้องสมุดมีหน้าที่ในการพัฒนาทักษะสารสนเทศ เพื่อให้นักศึกษาต้องใช้ทักษะในการประเมินความต้องการ การแสวงหาและการใช้สารสนเทศ ดังนั้นบรรณารักษ์ซึ่งเป็นนักสารสนเทศมีบทบาทสำคัญในการพัฒนานักศึกษา จำเป็นต้องพัฒนาทักษะใหม่ๆ บริการใหม่ เพื่อเอื้ออำนวยให้นักศึกษาได้สารสนเทศที่ต้องการและพัฒนาทักษะสารสนเทศเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต เช่นเดียวกับบรรณารักษ์ประเทศมาเลเซีย ที่สามารถตอบสนองต่อการทักษะสารสนเทศในการการพัฒนาพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศของผู้สำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทางสังคมศาสตร์ของมาเลเซีย เพราะว่าเป็นคือนักสารสนเทศมืออาชีพในสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีบทบาทหลัก 2 ประการ ได้แก่การประเมินความต้องการสารสนเทศและการวางแผนในการจัดเตรียมบริการสารสนเทศ (Cheng & Shaw, 1999)

3. การใช้สารสนเทศ สภาพปัญหาในการจัดทำรายงานการพบว่ นักศึกษาส่วนใหญ่ยังขาดความเข้าใจในกระบวนการศึกษาค้นคว้าโดยมีปัญหาระดับมาก ตั้งแต่การเริ่มต้นในการทำรายงานที่ได้รับมอบหมาย ความยากในการเลือกประเด็นในการทำรายงาน การกำหนดขอบเขตเนื้อหาในการทำรายงาน

ว่ามีความกว้างหรือแคบเพียงใด สอดคล้องกับ Kuhlthau (1999) ที่กล่าวว่าผู้ใช้มักจะมีปัญหาในขั้นตอนแรกของการแสวงหาสารสนเทศตั้งแต่ตอนเริ่มต้นจะเกิดความสับสน ลังเลและไม่แน่ใจเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการในครั้งแรกๆ ในช่วงระยะเวลาสั้นๆ เนื่องจากนักศึกษายังขาดความรู้ความเข้าใจเนื้อหาของรายวิชาต่างๆ ดังนั้นการเลือกประเด็นในการศึกษาค้นคว้าจึงเป็นเรื่องยาก ส่วนใหญ่อาจารย์ผู้สอนจะเป็นผู้กำหนด หรือได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ผู้สอน โดยเฉพาะเพื่อนที่เรียนด้วยกัน การเลือกแหล่งสารสนเทศ นักศึกษาไม่มีปัญหาในการเลือกแหล่งสารสนเทศ เนื่องจากไม่ได้คาดหวังต่อความสำเร็จในการทำรายงาน ดังนั้นจึงใช้เฉพาะแหล่งสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตและใช้โปรแกรมการค้นหามากที่สุด การแสวงหาสารสนเทศ การสืบค้นสารสนเทศส่วนใหญ่ได้สารสนเทศที่ไม่ตรงกับความต้องการ มีปัญหาในการค้นหาบทความจากฐานข้อมูลวิจัยในเว็บห้องสมุด และการใช้แหล่งสารสนเทศที่ค้นมาได้ การประเมินสารสนเทศเพราะไม่ทราบว่ามีแหล่งสารสนเทศใดน่าเชื่อถือ และมีความลำบากที่ต้องอ่านเอกสารที่ค้นหามาได้จำนวนมาก และการสังเคราะห์สารสนเทศจากแหล่งสารสนเทศต่างๆ ที่สืบค้นมาได้ นอกจากนี้ยังไม่สามารถประเมินได้ว่างานที่ทำสำเร็จแล้วดีเพียงใด และสารสนเทศที่ต้องการใช้เพื่อทำงานเสร็จนั้นมีความเพียงพอหรือไม่ จะเห็นได้ว่านักศึกษามีปัญหาตั้งแต่การวิเคราะห์ปัญหา การกำหนดแหล่งสารสนเทศที่ต้องการ การสืบค้นสารสนเทศ การประเมินสารสนเทศและการเขียนรายงาน ซึ่งเป็นทุกขั้นตอนในทักษะสารสนเทศ แสดงว่าในการจัดการเรียนการสอนวิชาทักษะสารสนเทศ ยังไม่ได้พัฒนาทักษะสารสนเทศซึ่งสะท้อนให้เห็นจากการเขียนรายงานซึ่งทักษะสารสนเทศเป็นทักษะของบุคคล แต่การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนเน้นให้นักศึกษาทำรายงานเป็นกลุ่ม โดยให้นักศึกษาจับกลุ่มจำนวน 5-10 คน โดยมีขั้นตอนดังนี้ นักศึกษาเลือกเรื่องที่มีกรณีวิเคราะห์ปัญหาแล้วและคิดว่าน่าสนใจที่สุด และสืบค้นสารสนเทศโดยใช้คำศัพท์ที่สัมพันธ์และเกี่ยวข้อง กับเรื่องนั้นๆ ตามขอบข่ายความรู้ที่ได้วิเคราะห์โดยใช้แผนที่ความคิด รวบรวมสารสนเทศจากทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กำลังทำรายงาน ประเมินสารสนเทศที่สืบค้นได้ วิเคราะห์และสังเคราะห์สารสนเทศและเรียบเรียงสารสนเทศขึ้นใหม่ นำเสนอสารสนเทศในเรื่องนั้นๆ ในรูปของรายงาน

และการนำเสนอในรูปแบบของ Power point เนื่องจากทักษะสารสนเทศเป็นทักษะของบุคคลๆจะเกิดทักษะสารสนเทศได้ต้องมีการฝึกและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าการให้นักศึกษาทำรายงานเป็นกลุ่มทำให้นักศึกษาบางคนได้ลงมือทำรายงานจริง แต่นักศึกษาอีกส่วนหนึ่งไม่มีส่วนในการทำรายงาน ดังนั้นเพื่อพัฒนาทักษะสารสนเทศให้เกิดขึ้นแก่นักศึกษาจำเป็นต้องให้มีการทำรายเดี่ยวเป็นรายบุคคล จึงจะสามารถพัฒนาทักษะสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. นักศึกษา ผลการวิจัยพบว่าการทำรายงานต่างๆ เพื่อต้องการทำงานให้แล้วเสร็จ ต้องการคะแนนและเมื่อ ดังนั้นนักศึกษาต้องฝึกฝนตนเองในการพัฒนาทักษะสารสนเทศและใช้สารสนเทศให้เกิดความชำนาญ ให้เกิดพฤติกรรมสารสนเทศในการสร้างคุณลักษณะเป็นผู้รู้สารสนเทศ และต้องมีสร้างนิสัยที่จะแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (Self direct learning) เพื่อพัฒนาตนเองให้เกิดคุณลักษณะใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ฝึกฝนตนเองจนเกิดความเชี่ยวชาญเพราะทักษะสารสนเทศเป็นคุณลักษณะพื้นฐานของคนในยุคเศรษฐกิจฐานความรู้ และการเรียนรู้ตลอดชีวิต

2. **อาจารย์ผู้สอน** ผลของการวิจัยสะท้อนว่าอาจารย์ยังให้นักศึกษาทำรายงานแบบเดิมๆ ซึ่งในปัจจุบันมหาวิทยาลัยต่างๆ จะปรับตัวเองเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย ดังนั้นมหาวิทยาลัยจึงเน้นการเรียนการสอนโดยมีวิจัยเป็นฐาน (Research base Learning) ดังนั้นทักษะสารสนเทศเป็นทักษะพื้นฐานในการแสวงหาความรู้ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการสรุปผล อาจารย์ผู้สอนจึงจำเป็นต้องพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้นักศึกษาได้ใช้และพัฒนาทักษะสารสนเทศ และต้องมีการให้นักศึกษาค้นคว้าอย่างหลากหลายมากกว่าการทำรายงานและการนำเสนอหน้าชั้นเรียนเท่านั้น นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่า นักศึกษามีเป้าหมายเพื่อต้องการทำงานเสร็จมากที่สุด ดังนั้นอาจารย์ต้องกระตุ้นและชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการเขียนรายงานซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการทำงานในอนาคตหลังจากสำเร็จการศึกษา โดยเฉพาะการพัฒนาทักษะสารสนเทศและ

มีพฤติกรรมสารสนเทศที่ดีจะส่งผลต่อสำเร็จของนักศึกษา และส่งผลต่อการพัฒนาทักษะพื้นฐานที่สำคัญของการเรียนรู้ตลอดชีวิต

3. **วิธีการสอนวิชาทักษะสารสนเทศ** สภาพปัญหาของนักศึกษาในกระบวนการศึกษาค้นคว้าทั้งหมดพบว่านักศึกษามีปัญหาตั้งแต่การเริ่มต้นจนสุดท้ายยังไม่สามารถทราบได้ว่ารายงานที่จัดทำนั้นดีหรือไม่เพียงใด ทักษะสารสนเทศเป็นทักษะส่วนบุคคลดังนั้นการสอบวิชาทักษะสารสนเทศต้องให้ความสำคัญกับการค้นคว้าและการเขียนรายงานเป็นรายบุคคล ซึ่งจะมีส่วนช่วยในการวิเคราะห์ปัญหา การกำหนดแหล่งสารสนเทศ การสืบค้นสารสนเทศ การประเมินสารสนเทศ การวิเคราะห์และสังเคราะห์สารสนเทศและการนำเสนอสารสนเทศได้อย่างครบถ้วน ดังนั้นการเรียนรายวิชาการรู้สารสนเทศต้องมีนักศึกษาไม่มากจนเกินไป ทำให้อาจารย์ไม่สามารถแนะนำ ช่วยเหลือนักศึกษาเป็นรายบุคคลได้

4. **บรรณารักษ์** ผลการศึกษาพบว่านักศึกษานิยมใช้บริการจากบรรณารักษ์ในระดับน้อย ดังนั้นบรรณารักษ์ต้องปรับเปลี่ยนวิธีคิด (mind set) ที่ต้องให้ความสำคัญกับผู้ใช้มากขึ้น และเข้าใจถึงความต้องการสารสนเทศ ซึ่งตามปกติแล้วนักศึกษาก็เรียนตามโครงสร้างของรายวิชาในแต่ละหลักสูตร ดังนั้นถ้าบรรณารักษ์เข้าใจนักศึกษากว่ากำลังเรียนรายวิชาอะไร และต้องทำรายงานประกอบรายวิชาอย่างไรแล้ว ก็สามารถจัดเตรียมสารสนเทศไว้ให้บริการไว้ล่วงหน้าได้ โดยบรรณารักษ์ต้องทำความเข้าใจเนื้อหาในแต่ละรายวิชาว่าในแต่ละภาคเรียน นักศึกษาชั้นปีใด ลงเรียนรายวิชาใดบ้าง และกระบวนการเรียนรู้ข้อใดในแต่ละรายวิชา โดยดูได้จาก มคอ. 3

5. **ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา** ผลการวิจัยพบว่าการใช้ห้องสมุดและฐานข้อมูลในห้องสมุดมีการใช้น้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งพัฒนาการของคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต นักศึกษาสามารถสืบค้นได้โดยตรงผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ทำให้นักศึกษาสามารถสืบค้นสารสนเทศจากที่ใด เวลาใดก็ได้ (anytime anywhere) ไม่จำเป็นต้องเข้ามาใช้ห้องสมุดดังนั้นจะพบว่านักศึกษาเข้าใช้ห้องสมุดน้อยลง การบริการเฉพาะในห้องสมุดเท่านั้นคงไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้ใช้ที่เปลี่ยนไป ดังนั้นห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาต้องเปลี่ยนบทบาทและปรับปรุงการบริหารจัดการใหม่ตั้งการปรับโครงสร้างองค์กรให้สอดคล้องกับ

ความต้องการสารสนเทศของนักศึกษาที่เปลี่ยนไป โดยห้องสมุดต้องให้ความสำคัญกับผู้ใช้งานสารสนเทศมากขึ้น (customer oriented) จัดหาทรัพยากรสารสนเทศและปรับเปลี่ยนสารสนเทศให้อยู่ในรูปแบบของดิจิทัลคอนเทนต์มากขึ้น (digital contents) และปรับแต่งสารสนเทศ (repackaging information) และต้องผลิตสารสนเทศเองเพื่อตอบสนองความต้องการสารสนเทศที่แตกต่างได้ (content provider) ให้สะดวกในการเข้าถึงได้สะดวกและประหยัดเวลาของผู้ใช้งานสารสนเทศ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

2.1 ควรทำวิจัยว่าผู้สอนที่มีวิธีการสอนแตกต่างกันควรมีรูปแบบการบูรณาการทักษะสารสนเทศเข้าไปในรายวิชาที่สอนและสอดคล้องกับวิธีสอนเป็นอย่างไร เพราะพฤติกรรมสารสนเทศของนักศึกษาเปลี่ยนแปลงไปพร้อมกับความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่เอื้ออำนวยความสะดวกในการใช้สารสนเทศเพิ่มขึ้น

2.2 ควรศึกษารูปแบบห้องสมุดและการจัดบริการสารสนเทศที่เหมาะสมกับพฤติกรรมสารสนเทศที่เปลี่ยนไปและสภาพแวดล้อมทางสารสนเทศที่เปลี่ยนแปลงไป

2.3 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมสารสนเทศในกลุ่มผู้ใช้กลุ่มต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดบริการสารสนเทศให้สนองความต้องการของผู้ใช้ได้มากขึ้น โดยพิจารณาจากความต้องการของผู้ใช้เป็นหลัก (customer oriented)

เอกสารอ้างอิง

ขวัญชนก สีนาราช. (2538). **ความต้องการสารสนเทศของนักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยของรัฐภาคตะวันออกเฉียงเหนือวิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.**

- จิตราภรณ์ เฟื่องดี. (2543). **ความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อบริการสืบค้นรายการบรรณานุกรมแบบออนไลน์ของห้องสมุดสถาบันราชภัฏสกลนคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จุฑารัตน์ ช่างทอง. (2554).
- ชัชวาลย์ วงษ์ประเสริฐ. (2548). **การจัดการบริการสารสนเทศ**. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยรังสิต.
- ญาณภา อินพรหม. (2551). **พฤติกรรมการใช้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่**. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์.
- ธมลวรรณ เกียรติก่อศรี. (2543). **การใช้บริการสืบค้นสารนิเทศด้วยคอมพิวเตอร์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประภารัตน์ นววิภาพันธ์. (2540). **ความต้องการใช้ห้องสมุดกลางของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล**. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พนิดา พ่อคำเรื่อ. (2538). **การแสวงหาสารนิเทศของนักศึกษาแพทย์ระดับคลินิกในกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูรย์ สีนลาวัฒน์ และคณะ. (2549). **สถิติลา หลักเจ็ดประการสำหรับการเปลี่ยนผ่านการศึกษาเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจฐานความรู้**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- มาลี กาบมาลา, สุนันธริน บัวเลิศและกันยารัตน์ ดัดพันธ์. (2544). “การใช้สารสนเทศอินเทอร์เน็ตของนักวิจัยสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย”. *วารสารวิจัย ม.ข.* 6(2) : 75-85 ; กรมศึกษาคณะสงฆ์มหานิกาย. (2536). *ความต้องการและการใช้สารนิเทศของอาจารย์และนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจในมหาวิทยาลัยเอกชน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วณิชากร แก้วกั้น. (2536). *การใช้บริการค้นคืนรายการแบบออนไลน์จากฐานข้อมูลเครือข่ายสารสนเทศห้องสมุดในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยของนิสิตระดับปริญญาตรีสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศิริภาณี จุฑาปะมา. (2539). *การศึกษาปัญหาของนักศึกษาในการใช้บริการสืบค้นฐานข้อมูลซีดีรอมที่ให้บริการในฝ่ายหอสมุดสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศิริพร สุวรรณะ. (2542). “ความรู้และทักษะทางสารสนเทศในระดับอุดมศึกษา; Information Literacy Skill in Higher Education”. *บรรณสาร สพบ.* 31(1) : 35-49.
- สมคิด ดวงจักร์. (2551). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการแสวงหาสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง*. ราชบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- สมพล เกียรติไพบูลย์. (2553). “คำนิยม,” ใน *เมื่อโลกไม่ใช่ใบเดิม*. หน้า 12-13. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- สมาน ลอยฟ้า. (2545). “การรู้สารสนเทศ: ทักษะที่จำเป็นสำหรับสังคมสารสนเทศ.” *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มข.* 19(1): 1-6.
- สุวิทย์ เมษินทรีย์. (2553). *เมื่อโลกไม่ใช่ใบเดิม*. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). **แนวทางการพัฒนานโยบายการเรียนรู้ของระบบโรงเรียนและการเรียนรู้ตามอัธยาศัยเพื่อการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและภูมิปัญญาไทย**. กรุงเทพฯ : กลุ่มนโยบายส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำนักนโยบายด้านการเรียนรู้ตลอดชีวิตและโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- อมรรวิชัย นาครทรรพ. (2540). **ความฝันของแผ่นดิน**. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ตะวันออก.
- อำเภอวรรณ ทัพเป็นไทย. (2547). **การใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล**. ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขาสารสนเทศศาสตร์
- Agosto, D. E., & Hughes-Hassell, S. (2005). "People, places, and questions: An investigation of the everyday life information-seeking behaviors of urban young adults". *Library & Information Science Research*. 27(2) : 141-163.
- Al-Suqri, M. N. (2011). "Information-seeking behavior of social science scholars in developing countries: A proposed model". *The International Information & Library Review*. 43(1), 1-14.
- Barrett, A. (2005). "The Information-Seeking Habits of Graduate Student Researchers in the Humanities." *The Journal of Academic Librarianship*. 31(4), 324-331.
- Bates, Marcia J. (2010). "Information Behavior". In *Encyclopedia of Library and Information Sciences*. 3rd Ed. Marcia J. Bates and Mary Niles Maack, Eds. New York: CRC Press. (3) : 2381-2391.
- Bilal, D. (2004). "Research on children's information seeking on the Web", in Chelton, M.K. and Cool, C. (Eds), *Youth Information Seeking Behavior: Theories, Models, and Issues*, The Scarecrow Press : Lanham.

- Bilal, D. and Kirby, J. (2001). "Differences and similarities in information seeking: children and adults as Web users". **Information Processing & Management**. 38(5) : 649-70.
- Branch, J. L. (2003). "Nontraditional undergraduates at home, work, and school: an examination of information-seeking behaviors and the impact of information literacy instruction." **Research Strategies**. 19 (1) : 3-15.
- Campbell, Sandy. (2004). **Defining Information Literacy in the 21st Century**. World Library and Information Congress:70th IFLA General Conference and Council. Retrieved February, 12 2011 from <http://archive.ifla.org/IV/ifla70/papers/059e-Campbell.pdf>
- Chen, S-H.L. (2003). "Searching the online catalog and the world wide web". **Journal of Educational Media & Library Sciences**. 41(1) : 29-43.
- Cheng, Yung-Rang & Shaw, Debora. (1999). "Information seeking and finding." **American Society For Information Science**. 25 (3) : 10-11; Feb/Mar.
- Davenport, T.H. and L. Prusak, (1997). **Information Ecology: Mastering the Information and Knowledge Environment**. 1st Ed., Oxford University Press,
- Eskola, E. (2005). "Information literacy of medical students studying in the problem-based and traditional curriculum". **Information Research** [Online] 10 (2) paper 221. Available at: <http://InformationR.net/ir/10-2/paper221.html> [Accessed 19 May 2009].
- McGregor. J & Streitenberger, D. (2004). Do Scribes Learn? Copying and information use in M. K. Chelton and C. Cool (Eds). **Youth information seeking behavior: theories model and issues**. (95-118) Lanham: Scareerow Press.

- Fidel, R. et al. (1999). "A visit to the information mall: Web searching behavior of high school students." **Journal of American Society of Information Science**. 50(1), 24-37.
- Ford, N. (2004). "Towards a model of learning for educational informatics", **Journal of Documentation**. 60(2) : 183-225.
- Gendina, N.I., et al., (2006). **Formation of Information Culture of Personality: Theoretical Rationale and Modeling the Substance of a Scientific Discipline**. Kemerovo : Kemerovo State University of Culture and Arts.
- Haglund, L., & Olsson, P. (2008). "The Impact on University Libraries of Changes in Information Behavior Among Academic Researchers: A Multiple Case Study." **The Journal of Academic Librarianship**, 34(1), 52-59.
- Heinström, Jannica. (2000). "The Impact of personality and Approaches to Learning on Information Behavior". **Information Research**. 5(3):1-15; April.
- Goodyear, P. (2001). "Effective networked learning in higher education: notes and guidelines", **Networked Learning in Higher Education Project (JCALT)**," 3, available at: www.ioe.ac.uk/ccs/dowling/cmc2004/papers/Goodyear-guidelines_final.pdf Gordon. (1999).
- Ingwersen, P., & Järvelin, K. (2005). **The Turn: Integration of Information Seeking and Retrieval in Context**. Berlin: Springer.
- Jonassen, D.H.; Peck, K.L.; & Wilson, B.G. (1999). **Learning with Technology: A Constructivist Perspective**. Upper Saddle River, NJ: Merrill Publishing.

- Kahn, P. and O'Rourke, K. (2005). **Understanding enquiry-based learning.**
In Barrett, T., MacLabhainn, I. and Fallon, H. (eds.) *Handbook of Enquiry and Problem-Based Learning: Irish Case Studies and International Perspectives.* All-Ireland Society for Higher Educations (AISHE) www.aishe.org/readings/2005-2/contents.html
- Kavli, S., & Mikki, S. (2006). "Enabling the student to write a good thesis - combining information retrieval with the writing process." **infoTrend : Nordisk tidskrift för informations specialister**, 61(4), 112-120.
- Kuhlthau, C., C. (1999). "Accommodating the user's information search process: challenges for Information retrieval system designer". **American Society for Information Science. Bulletin of the American Society for Information Science.** 25 (3) : 12-16.
- Kuhlthau, C., C. (2004). **Seeking meaning: a process approach to library and information services.** 2nd ed. Westport, CT: Libraries Unlimited.
- Makiko Miwa. (2011). **Information Seeking Behavior in Learning Domain.** Japan: The Open University of Japan.
- Mikko & Eero Sormunen, (2008). "A critical review of research on information behavior in assigned learning task", **Journal of Document.** 64(6): 893-914.
- Nelson, Mark R. (1999). "We have the information you want, but getting in will cost you: Being help hostage by information overload". Retrieved December 5, 2004, from <http://www.acmorg/crossroads/xrdds1-1/nelson.html>
- Parker, Nicola. (2001). "Student learning as information behaviour: exploring Assessment Task Processes". **Information Research**, 6(2) Available at: <http://InformationR.net/ir/6-2/ws5.html>
- Poole, H. (1985). **Theories of the Middle Range.** Ablex : Norwood, NJ.,

- Rankin, Jocelyn Anne. (1992). "The Use of Library Resources in Problem-Based Medical Education." **Bulletin of Medical Library Association**. 80(1): 36-43 January.
- Kubey, Robert. (2004). "Media Literacy and the Teaching of Civics and Social Studies at the Dawn of the 21st Century." **American Behavioral Scientist**. 48 (1):69-77; September.
- Rogers, D. and Swan, K. (2004). "Self-regulated learning and internet searching". **Teachers College Record**. 106(9) :1804-1824.
- Savolainen, R. (1999), "Seeking and using information from the internet: the context of non-work use". in **Exploring the Contexts of Information Behaviour**. p. 356-70. Taylor Graham : London.
- Song, Y.-S. (2004). "A comparative study on information-seeking behaviors of domestic and international business students". **Research Strategies**. 20(1-2) : 23-34.
- Tanni, Mikko and Eero Sormunen. (2008). "A Critical Review of Research on Information Behavior in Assigned Learning Task". **Journal of Document**. 64(6) : 893-914.
- Thani, Ramnah Abd. And Hashim, . Laili. (2011). "Information needs and Information seeking Behaviors of Social Science Graduate Students in Malaysian Public Universities," **International Journal of Business and Social Science**. 2(4):137-143; March.
- Thomas. (2000). "A survey of credit and behavioural scoring: forecasting financial risk of lending to consumers". **International Journal of Forecasting**. 16 : 149-172.
- Todd, R. J. (2003). "Adolescents of the information age: patterns of information seeking and use, and implications for information professionals." **School Libraries Worldwide**. 9(2) : 27-46.

- Wilson, T. D. (1997). Information Behavior: an Interdisciplinary Perspective. **Information Processing and management.** 33(4), 551-572.
- Wilson, T.D. (2000). "Human information behavior." **Informing Science.** 3(2), 49-55. Retrieved 1 October, 2010. from <http://inform.nu/Articles/Vol3/v3n2p49-56.pdf>
- Wurman, R. S. (1989). **Information Anxiety.** United States of America : Doubleday.